

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การดำเนินงานของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและโรงงาน

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ รวม 27 ราย จากผลการศึกษาได้ข้อมูลทั่วไป มีรายละเอียดแสดงในตาราง 1 – 5

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะการประกอบกิจการของโรงงานอบแห้งลำไย

ลักษณะการประกอบกิจการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เจ้าของคนเดียว	15	55.6
บริษัทจำกัด	7	25.9
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3	11.1
อื่น ๆ	2	7.4
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 1 แสดงลักษณะการประกอบกิจการของโรงงานอบแห้งลำไยที่ใช้ศึกษานี้ พบว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 55.6 เป็นโรงงานที่มีเจ้าของคนเดียว ส่วนรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 25.9 เป็นโรงงานที่จัดตั้งขึ้นในรูปของบริษัทจำกัด ในขณะที่ร้อยละ 11.1 เป็นโรงงานที่ประกอบการในรูปของห้างหุ้นส่วนจำกัด

ตารางที่ 2 แสดงระยะเวลาการเปิดดำเนินการโรงงานอบแห้งลำไย

ระยะเวลา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1-3 ปี	14	51.9
4-6 ปี	9	33.3
7-9 ปี	2	7.4
10 ปี ขึ้นไป	2	7.4
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงระยะเวลาการเปิดดำเนินการโรงงานอบแห้งลำไย พบว่าโรงงานส่วนใหญ่เปิดดำเนินการได้ไม่นานนัก ทั้งนี้ร้อยละ 51.9 เปิดดำเนินการมาแล้วประมาณ 1-3 ปี รองลงมาร้อยละ 33.3 เปิดดำเนินการมาแล้วประมาณ 4-6 ปี ส่วนโรงงานที่เปิดดำเนินการมาเป็นเวลานาน คือประมาณ 7-9 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป พบว่ามีจำนวนไม่มากนัก โดยคิดเป็นร้อยละ 7.4 เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงการถือครองที่ดินโรงงานอบแห้งลำไย

การถือครองที่ดิน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กรรมสิทธิ์เป็นของเจ้าของโรงงาน	17	63.0
เช่าที่ดินผู้อื่น	6	22.2
เช่าซื้อที่ดิน	4	14.8
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงการถือครองที่ดินโรงงานอบแห้งลำไย พบว่า โรงงานส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 63.0 มีกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดินเป็นของเจ้าของโรงงาน รองลงมาคือ ร้อยละ 22.2 เป็นลักษณะของการเช่าที่ดินผู้อื่นปลูกสร้างโรงงาน ส่วนกลุ่มโรงงานที่เหลือ ร้อยละ 14.8 มีลักษณะเป็นการเช่าซื้อที่ดิน

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนพื้นที่ตัวโรงงานอบแห้งลำไย

จำนวนพื้นที่ตัวโรงงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 500 ตารางเมตร	4	14.8
500 – 1,000 ตารางเมตร	13	48.1
1,001 – 1,500 ตารางเมตร	2	7.4
มากกว่า 1,500 ตารางเมตร	8	29.6
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนพื้นที่ตัวโรงงานอบแห้งลำไย พบว่าโรงงานส่วนใหญ่คือร้อยละ 48.1 มีพื้นที่ตัวโรงงานประมาณ 500 – 1,000 ตารางเมตร รองลงมาร้อยละ 29.6 เป็นโรงงานขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่มากกว่า 1,500 ตารางเมตรขึ้นไป ส่วนโรงงานขนาดเล็กซึ่งมีพื้นที่น้อยกว่า 500 ตารางเมตร มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 14.8 ส่วนที่เหลือร้อยละ 7.4 มีพื้นที่ประมาณ 1,001 – 1,500 ตารางเมตร

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนพนักงานประจำสำนักงานและลูกจ้างในโรงงานอบแห้งลำไย

จำนวนพนักงาน/ลูกจ้าง	นอกฤดูการผลิต	ช่วงฤดูการผลิต
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
พนักงานประจำสำนักงาน		
1 – 5 คน	13 (48.1)	14 (51.9)
6 – 10 คน	7 (25.9)	8 (29.6)
มากกว่า 10 คนขึ้นไป	0 (0.0)	4 (14.8)
ไม่ระบุ/ไม่ตอบ	7 (25.9)	1 (3.7)
รวม	27 (100.0)	27 (100.0)
ลูกจ้างในโรงงาน		
1 – 25 คน	13 (48.1)	14 (51.9)
26 – 50 คน	5 (18.5)	5 (18.5)
51 – 75 คน	1 (3.7)	2 (7.4)
76 – 100 คน	0 (0.0)	4 (14.8)
มากกว่า 100 คนขึ้นไป	1 (3.7)	2 (7.4)
ไม่ระบุ/ไม่ตอบ	7 (25.9)	0 (0.0)
รวม	27 (100.0)	27 (100.0)

จากตารางที่ 5 แสดงจำนวนพนักงานประจำสำนักงานและลูกจ้างในโรงงานอบแห้งลำไย พบว่าโรงงานส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 48.1 มีพนักงานประจำสำนักงานในช่วงนอกฤดูการผลิตประมาณ 1 – 5 คน รองลงมาคือ ร้อยละ 25.9 มีพนักงานประมาณ 6 – 10 คน ส่วนในช่วงฤดูกาลผลิต พบว่าโรงงานส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 51.9 มีพนักงานประจำสำนักงานประมาณ 1 – 5 คน รองลงมา ร้อยละ 29.6 มีพนักงานประมาณ 6 – 10 คน ขณะที่ร้อยละ 14.8 มีพนักงานมากกว่า 10 คนขึ้นไป

สำหรับจำนวนลูกจ้างในโรงงาน พบว่าโรงงานส่วนใหญ่คือร้อยละ 48.1 มีลูกจ้างประมาณ 1 – 25 คน รองลงมาร้อยละ 18.5 มีลูกจ้างประมาณ 26 – 50 คน ซึ่งมีเพียงร้อยละ 3.7 เท่านั้น ที่มีลูกจ้าง 51 – 75 คน และมากกว่า 100 คน ขึ้นไป ส่วนในช่วงฤดูกาลผลิตนั้น โรงงานส่วนใหญ่มีจำนวนลูกจ้างเพิ่มขึ้นมากกว่าช่วงนอกฤดูการผลิตอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ โรงงานร้อยละ 51.9 มีลูกจ้างประมาณ 1 – 25 คน รองลงมาร้อยละ 18.5 มีลูกจ้างประมาณ 26 – 50 คน ส่วนโรงงานที่มีลูกจ้างเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ 76 – 100 คน และมากกว่า 100 คนขึ้นไป พบว่ามีถึงร้อยละ 14.8 และ 7.4 ตามลำดับ

4.2 ข้อมูลด้านการจัดการ

สำหรับการศึกษาด้านการจัดการ ประกอบด้วยการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงาน การจัดองค์การ การจัดบุคลากรเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุม ได้ผลการศึกษาดังนี้

4.2.1 ด้านการวางแผนงาน

การศึกษาด้านการจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการวางแผนงาน ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 6 – 12

ตารางที่ 6 แสดงการวางแผนงานในธุรกิจลำไยอบแห้ง

การวางแผน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการวางแผน	24	89.9
ไม่มีการวางแผน	3	11.1
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงการวางแผนงานในธุรกิจลำไยอบแห้ง พบว่ากลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีการวางแผนงานในธุรกิจลำไยอบแห้งของตน คิดเป็นร้อยละ 89.9 ส่วนที่เหลือคือ ร้อยละ 11.1 พบว่าไม่ได้มีการวางแผนงานในธุรกิจลำไยอบแห้ง

ตารางที่ 7 แสดงประเภทของแผนงานที่ได้วางแผนไว้

ประเภทของแผนงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
แผนระยะสั้น (1 – 3 ปี)	14	58.3
แผนระยะปานกลาง (3 – 5 ปี)	7	29.2
แผนระยะยาว (ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป)	1	4.2
ไม่ระบุ/ไม่ตอบ	2	8.3
รวม	24	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงประเภทของแผนงานที่ได้วางแผนเอาไว้ พบว่า จากกลุ่มประชากรที่มีการวางแผนงานในธุรกิจลำไยอบแห้ง จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 ได้ผลเป็นที่น่าสังเกตว่า แผนงานที่วางแผนไว้นั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.3 เป็นแผนงานระยะสั้น (1 – 3 ปี) รองลงมาร้อยละ 29.2 เป็นแผนงานระยะปานกลาง (3 – 5 ปี) ขณะที่ร้อยละ 4.2 ที่เป็นแผนระยะยาว (ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป)

ตารางที่ 8 แสดงเรื่องที่ได้ปฏิบัติในการวางแผนงาน

เรื่องที่ได้ปฏิบัติ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กำหนดเป้าหมาย/นโยบายของกิจการในอนาคต	16	59.3
กำหนดการใช้วัตถุดิบ (ลำไย) และอุปกรณ์ เครื่องจักร	16	59.3
การประเมินผลการปฏิบัติงาน	7	25.9
กำหนดรายละเอียดและลำดับการปฏิบัติงาน	6	22.2
การติดตามผลการปฏิบัติงาน	6	22.2
อื่น ๆ	1	3.7

จากตารางที่ 8 แสดงเรื่องที่ได้ปฏิบัติในการวางแผนงาน พบว่า จากกลุ่มประชากร 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 มีบางรายเลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ จากผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายหรือนโยบายของกิจการในอนาคต และมีการกำหนดการใช้วัตถุดิบ (ลำไย) ตลอดจนอุปกรณ์ เครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 59.3 เท่ากัน รองลงมาพบว่า มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 25.9 ส่วนกลุ่มที่มีการกำหนดรายละเอียดและลำดับการปฏิบัติงาน กับกลุ่มที่มีติดตามผลการปฏิบัติงาน พบว่า มีจำนวนเท่ากันทั้งสองกลุ่ม หรือร้อยละ 22.2 เท่ากัน ในขณะที่ร้อยละ 3.7 มีการปฏิบัติอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว

ตารางที่ 9 แสดงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ใช้กำหนดแผนงานในกิจการ

ปัจจัย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปัจจัยภายใน		
เงินทุน	25	92.6
กำลังการผลิต	23	85.2
บุคลากร	10	37.0
นโยบายของบริษัท	7	25.9
โครงสร้างของธุรกิจ	7	25.9
อื่น ๆ	1	3.7
ปัจจัยภายนอก		
ปริมาณวัตถุดิบตามฤดูกาล	23	85.2
ความต้องการของตลาด/ลูกค้า	19	70.4
สภาพเศรษฐกิจ	12	44.4
คู่แข่งขั้น	5	18.5
นโยบายของภาครัฐ	4	14.8
อื่น ๆ	0	0.0

จากตารางที่ 9 แสดงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ใช้กำหนดแผนงานในกิจการ ซึ่งมีบางรายใช้ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก มากกว่า 1 ปัจจัยขึ้นไป จึงเลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ ได้ผลการศึกษาดังนี้

ปัจจัยภายในที่ถูกนำมาใช้กำหนดแผนงาน ส่วนใหญ่ได้แก่ เงินทุน คิดเป็นร้อยละ 92.6 ส่วนในอันดับรองลงมาได้แก่ กำลังการผลิต บุคลากร นโยบายของบริษัท และโครงสร้างของธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 85.2, 37.0, 25.9 และ 25.9 ตามลำดับ ในขณะที่ร้อยละ 3.7 ใช้ปัจจัยภายในอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่น สภาพเศรษฐกิจ และอุปกรณ์ที่มีอยู่ เป็นต้น

สำหรับปัจจัยภายนอกที่นำมาใช้กำหนดแผนงานในกิจการ พบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ ปริมาณวัตถุดิบตามฤดูกาลเป็นตัวกำหนด คิดเป็นร้อยละ 85.2 ปัจจัยรองลงมาได้แก่ ความต้องการของตลาดหรือลูกค้า และสภาพเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 70.4 และ 44.4 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ใช้คู่แข่งขั้น และนโยบายของภาครัฐเป็นตัวกำหนด มีเพียงร้อยละ 18.5 และ 14.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 แสดงผู้มีหน้าที่กำหนดแผนงานในธุรกิจ โรงงานอบแห้งลำไย

ผู้มีหน้าที่กำหนดแผนงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เจ้าของโรงงาน (ผู้บริหาร) เพียงผู้เดียว	18	66.7
ผู้บริหารและพนักงานร่วมกันกำหนดแผนงาน	9	33.3
พนักงานเสนอแผนงานให้ผู้บริหารโรงงานกำหนด	2	7.4

จากตารางที่ 10 แสดงถึงผู้มีหน้าที่กำหนดแผนงานในธุรกิจ โรงงานอบแห้งลำไย พบว่า ผู้ที่มีหน้าที่ดังกล่าวของโรงงานบางแห่งนั้นประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ จึงมีกลุ่มประชากรบางรายที่เลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีหน้าที่กำหนดแผนงานส่วนใหญ่ ได้แก่ เจ้าของโรงงานหรือผู้บริหารของกิจการเพียงผู้เดียว พบถึงร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ ผู้บริหารและพนักงานร่วมกันกำหนดแผนงาน พบร้อยละ 33.3 ขณะที่ร้อยละ 7.4 ได้แก่ พนักงานเป็นผู้เสนอแผนงานให้ผู้บริหารโรงงานกำหนดแผนงานอีกทีหนึ่ง

ตารางที่ 11 แสดงการทบทวนและปรับปรุงแผนงานต่าง ๆ ในธุรกิจ โรงงานอบแห้งลำไย

การทบทวน ปรับปรุงแผนงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการทบทวน ปรับปรุงแผนงานอยู่เสมอ	20	74.1
ไม่มีการทบทวน ปรับปรุงแผนงาน	7	25.9
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 11 แสดงการทบทวนและปรับปรุงแผนงานต่าง ๆ ในธุรกิจ โรงงานอบแห้งลำไย จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 74.1 มีการทบทวน ปรับปรุงแผนงานต่าง ๆ ในธุรกิจของตนอยู่เสมอ ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้ทบทวน ปรับปรุงแผนงาน พบว่ามีเพียงร้อยละ 25.9 เท่านั้น

ตารางที่ 12 แสดงระยะเวลาที่ทบทวนและปรับปรุงแผนงานต่าง ๆ ในธุรกิจโรงงานอบแห้งลำไย

ระยะเวลา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทุก ๆ 1 อาทิตย์	16	80.0
ทุก ๆ 1 เดือน	1	5.0
ทุก ๆ 6 เดือน	1	5.0
ทุก ๆ 1 ปี	3	15.0
รวม	20	100.0

จากตารางที่ 12 แสดงระยะเวลาที่ทบทวนและปรับปรุงแผนงานต่าง ๆ ในธุรกิจโรงงานอบแห้งลำไย เฉพาะกลุ่มที่มีการทบทวน ปรับปรุงแผนงาน รวม 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 80.0 ของจำนวนนี้ มีการทบทวน ปรับปรุงแผนงานทุก ๆ หนึ่งสัปดาห์ รองลงมา ร้อยละ 15.0 มีการทบทวน ปรับปรุงทุก ๆ 1 ปี ส่วนกลุ่มที่มีการทบทวน ปรับปรุงทุก ๆ 1 เดือน และทุกระยะ 6 เดือน พบว่า มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 5.0 เท่ากัน

4.2.2 ด้านการจัดองค์การ

การศึกษาด้านการจัดองค์การของกลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 13 – 21

ตารางที่ 13 แสดงการแบ่งแผนกงานในสำนักงานและในโรงงานลำไยอบแห้ง

การแบ่งแผนกงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการแบ่งแผนกงาน	18	66.7
ไม่มีการแบ่งแผนกงาน	9	33.3
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 13 แสดงการแบ่งแผนกงานในสำนักงานและในโรงงานลำไยอบแห้ง พบว่าสำนักงานและโรงงานส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.7 มีการแบ่งงานเป็นแผนกต่างๆ ส่วนที่เหลือคือ ร้อยละ 33.3 พบว่าไม่มีการแบ่งเป็นแผนกงานต่าง ๆ

ตารางที่ 14 แสดงแผนงานในสำนักงานและโรงงานอบแห้งลำไย

แผนงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
แผนการผลิต	17	94.4
แผนบัญชีและการเงิน	16	88.9
แผนการตลาด	14	77.8
อื่น ๆ	3	16.7

จากตารางที่ 14 แสดงแผนงานในสำนักงานและโรงงานอบแห้งลำไย เฉพาะที่มีการแบ่งแผนงาน รวม 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่า ส่วนใหญ่แบ่งเป็นแผนกต่าง ๆ มากกว่า 1 แผนกขึ้นไปจึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ กล่าวคือ เกือบทั้งหมดหรือร้อยละ 94.4 มีแผนการผลิต ร้อยละ 88.9 มีแผนบัญชีและการเงิน ร้อยละ 77.8 มีแผนการตลาด ส่วนร้อยละ 16.7 แบ่งเป็นแผนกอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา เช่น แผนกบุคคล แผนกธุรการ แผนกบรรจุหีบห่อ เป็นต้น

ตารางที่ 15 แสดงการจัดทำเอกสารคำบรรยายลักษณะงาน ซึ่งเป็นสิ่งกำหนดหน้าที่งานในสำนักงานและโรงงานอบแห้งลำไย

การจัดทำเอกสารคำบรรยายลักษณะงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีการจัดทำ	17	63.0
มีการจัดทำ	10	37.0
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 15 แสดงการจัดทำเอกสารคำบรรยายลักษณะงาน ซึ่งเป็นสิ่งกำหนดหน้าที่งานในสำนักงานและโรงงานอบแห้งลำไย พบว่า ส่วนใหญ่เกินกว่ากึ่งหนึ่งของทั้งหมด หรือร้อยละ 63.0 ไม่มีการจัดทำเอกสารคำบรรยายลักษณะงาน ส่วนกลุ่มที่จัดทำไว้ มีเพียงร้อยละ 37.0 เท่านั้น

ตารางที่ 16 แสดงการแจ้งให้พนักงานหรือลูกจ้างทราบ เพื่อให้ปฏิบัติตามเอกสารคำบรรยายลักษณะงาน

การแจ้งให้พนักงาน/ลูกจ้างทราบ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
แจ้งให้ทราบทุกครั้งที่มีการรับพนักงาน/ลูกจ้างเข้าทำงานใหม่	8	80.0
แจ้งให้พนักงาน/ลูกจ้างทราบเป็นบางครั้ง	2	20.0
รวม	10	100.0

จากตารางที่ 16 แสดงการแจ้งพนักงานหรือลูกจ้างทราบ เพื่อให้ปฏิบัติตามเอกสารคำบรรยายลักษณะงาน เฉพาะกลุ่มที่มีการจัด จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่า ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 80.0 ของจำนวนนี้ แจ้งให้พนักงานหรือลูกจ้างทราบทุกครั้งที่ได้รับพนักงานหรือลูกจ้างเข้ามาใหม่ แต่ในขณะที่ยังมีร้อยละ 20.0 แจ้งให้พนักงานหรือลูกจ้างทราบเป็นบางครั้งเท่านั้น

ตารางที่ 17 แสดงหลักการที่ใช้กำหนดอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบในกิจการ โรงงานอบแห้งลำไย

หลักการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กระจายอำนาจไปยังแผนกงานต่าง ๆ	10	37.0
รวมอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ที่ผู้บริหารสูงสุดทั้งหมด	9	33.3
ใช้ทั้งวิธีรวมอำนาจและกระจายอำนาจ	8	29.6
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 17 แสดงหลักการที่ใช้กำหนดอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบในกิจการ โรงงานอบแห้งลำไย พบว่า ส่วนใหญ่มีการกระจายอำนาจไปยังแผนกงานต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาคือ ร้อยละ 33.3 มีการรวมอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ที่ผู้บริหารสูงสุดทั้งหมด ขณะที่ร้อยละ 29.6 ใช้ทั้งวิธีรวมอำนาจและกระจายอำนาจ

ตารางที่ 18 แสดงวิธีการที่กลุ่มประชากรมอบหมายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่พนักงานหรือลูกจ้าง

วิธีการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน	2	7.4
มอบหมายโดยการบอกกล่าวด้วยวาจา	20	74.1
มอบหมายเป็นครั้งคราวขณะปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ	7	25.9
มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรของแต่ละแผนกไว้อย่างชัดเจน	4	14.8
อื่น ๆ	2	7.4

จากตารางที่ 18 แสดงวิธีการที่กลุ่มประชากรมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้แก่พนักงานหรือลูกจ้าง จะเห็นว่าบางรายเลือกใช้วิธีการแบบผสมผสาน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 วิธี จากผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 74.1 ใช้วิธีมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยการบอกกล่าวด้วยวาจา รองลงมาคือ ร้อยละ 25.9 และ 14.8 มีการมอบหมายเป็นครั้งคราวในขณะปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ และมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรของแต่ละแผนกไว้อย่างชัดเจน ในขณะที่ร้อยละ 7.4 ใช้วิธีการอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมา เช่น มอบหมายโดยการประชุมหัวหน้างาน

ตารางที่ 19 แสดงการแบ่งสายการบังคับบัญชาในโรงงานอบแห้งลำไย

การแบ่งสายการบังคับบัญชา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีการแบ่งสายการบังคับบัญชา ให้พนักงานทุกคนติดต่อกันได้ ทุกระดับชั้น	16	59.3
มีการแบ่งสายการบังคับบัญชาชัดเจน และการติดต่อกันต้องทำตาม ลำดับชั้น	7	25.9
มีการแบ่งสายการบังคับบัญชาชัดเจน แต่สามารถยืดหยุ่นให้มีการ ติดต่อข้ามชั้นตอนได้บ้าง	4	14.8
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 19 แสดงการแบ่งสายการบังคับบัญชาในโรงงานอบแห้งลำไย เป็นที่สังเกตว่า การจัดองค์การส่วนใหญ่คือร้อยละ 59.3 พบว่าไม่มีการแบ่งสายการบังคับบัญชา แต่ให้พนักงานทุกคนติดต่อกันเองทุกระดับชั้น โดยมีเพียงร้อยละ 25.9 และร้อยละ 14.8 เท่านั้น ที่แบ่งสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจนแต่การติดต่อกันต้องทำตามลำดับชั้น และสามารถยืดหยุ่นให้ติดต่อข้ามชั้นตอนได้บ้างตามความเหมาะสม ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาแต่ละคน

ปัจจัย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความสามารถของผู้บังคับบัญชา	14	51.9
การได้รับการฝึกฝนอบรมของพนักงาน	6	22.2
ความยุ่งยากสลับซับซ้อนของงาน	6	22.2
การเปลี่ยนแปลงหรือความคงตัวของงาน	4	14.8
กำหนดระบบการควบคุมไว้อย่างชัดเจน	4	14.8

จากตารางที่ 20 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาแต่ละคน ซึ่งมีบางรายที่เห็นว่ามียปัจจัยที่มีผลต่อเรื่องนี้ จึงเลือกตอบมากกว่า 1 คำตอบ โดยพบว่าส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 51.9 เห็นว่า ได้แก่ ความสามารถของผู้บังคับบัญชา รองลงมาได้แก่ การได้รับการฝึกฝนอบรมของพนักงาน และความยุ่งยากสลับซับซ้อนของงาน คิดเป็นร้อยละ 22.2 เท่ากัน ส่วนกลุ่มที่เห็นว่า ได้แก่การเปลี่ยนแปลงหรือความคงตัวของงาน และการกำหนดระบบการควบคุมอย่างชัดเจน พบว่ามีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 14.8 เท่ากัน

ตารางที่ 21 แสดงประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดองค์การ

ประโยชน์ที่ได้รับ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ลดความซ้ำซ้อนของงาน	17	63.0
การปฏิบัติงานคล่องตัวมากขึ้น	17	63.0
ทราบขอบเขตหน้าที่การปฏิบัติงานชัดเจนมากขึ้น	6	22.2
ติดตามการปฏิบัติงานและหาผู้รับผิดชอบได้ถ้าเกิดความผิดพลาด	3	11.1
มีเวลามากขึ้น ทำให้คิดวางแผนและตัดสินใจได้ดีขึ้น	1	3.7

จากตารางที่ 21 แสดงประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดองค์การ ซึ่งกลุ่มประชากรบางรายเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ในด้านช่วยลดความซ้ำซ้อนของงาน และทำให้การปฏิบัติงานคล่องตัวมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 63.0 เท่ากัน รองลงมาคือ ทำให้ทราบขอบเขตหน้าที่การปฏิบัติงานชัดเจนมากขึ้น ร้อยละ 22.2 ส่วนที่เห็นว่าช่วยให้ติดตามการปฏิบัติงาน และหาผู้รับผิดชอบได้เมื่อเกิดข้อผิดพลาด และที่เห็นว่าทำให้มีเวลามากขึ้นสามารถคิดวางแผน ตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ได้ดีขึ้น พบเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 11.1 และ 3.7 ตามลำดับ

4.2.3 ด้านการจัดบุคลากรเข้าทำงาน

การศึกษาด้านการจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการจัดบุคลากรเข้าทำงาน ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 22 – 34

ตารางที่ 22 แสดงช่วงเวลารับสมัครพนักงานและลูกจ้างเข้าทำงานในโรงงานอบแห้งลำไย

ช่วงเวลา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ตั้งแต่ก่อนฤดูกาลจนถึงสิ้นสุดฤดูกาลผลิต	11	40.7
รับสมัครล่วงหน้าก่อนฤดูกาลผลิตเล็กน้อย	9	33.3
ระหว่างฤดูกาลผลิต	9	33.3

จากตารางที่ 22 แสดงช่วงเวลารับสมัครพนักงานและลูกจ้างเข้าทำงานในโรงงานอบแห้งลำไย พบว่าโรงงานบางรายรับสมัครพนักงานและลูกจ้างเข้าทำงานหลายช่วง จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยส่วนใหญ่พบว่า รับสมัครในช่วงตั้งแต่ก่อนฤดูกาลจนถึงสิ้นสุดฤดูกาลผลิต คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมาคือ เปิดรับสมัครล่วงหน้าก่อนฤดูกาลผลิตเล็กน้อย มีจำนวนเท่ากับกลุ่มที่เปิดรับเข้าทำงานระหว่างฤดูกาลผลิต คิดเป็นร้อยละ 33.3 เท่ากัน

ตารางที่ 23 แสดงวิธีการที่ใช้ประกาศรับสมัครพนักงาน/ลูกจ้างเข้าทำงานในโรงงาน

วิธีการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พนักงาน/ลูกจ้างบอกต่อ แนะนำ ชักชวนกันมา	20	74.1
ติดป้ายรับสมัครไว้ที่หน้าโรงงาน	7	25.9
ขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน	5	18.5
แจ้งความประสงค์ไปยังสำนักงานจัดหางาน	1	3.7
ประกาศลงในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	1	3.7
แจ้งไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ	1	3.7
อื่น ๆ	3	11.1

จากตารางที่ 23 แสดงวิธีการที่ใช้ประกาศรับสมัครพนักงานหรือลูกจ้างเข้าทำงานในโรงงาน พบว่า พนักงานหรือลูกจ้างที่มาสมัครใหม่ส่วนใหญ่มาสมัคร โดยการชักชวนบอกต่อ หรือแนะนำกันมา ของพนักงาน/ลูกจ้างที่ทำงานในโรงงานอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 74.1 ส่วนวิธีการรองลงมาคือ ติดป้ายประกาศรับสมัครงานไว้หน้าโรงงาน พบว่า มีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มที่ขอความร่วมมือไปยังผู้นำชุมชน

หรือผู้ใหญ่บ้าน คือ ร้อยละ 25.9 และ 18.5 ตามลำดับ ส่วนที่ใช้วิธีแจ้งความประสงค์ไปยังสำนักงานจัดหางาน ประกาศในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และแจ้งแก่สถานศึกษาต่าง ๆ พบว่า มีจำนวนเท่ากันทั้ง 3 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 3.7 เท่ากัน นอกจากนี้ ร้อยละ 11.1 ใช้วิธีการอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว เช่น การจ้างบุคคลให้เสาะแสวงหาพนักงาน/ลูกจ้าง เป็นต้น

ตารางที่ 24 แสดงระบบที่ใช้ในการสรรหาพนักงานหรือลูกจ้างเข้าทำงานในโรงงาน

ระบบที่ใช้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระบบอุปถัมภ์ คือ พนักงานหรือลูกจ้างชักชวนพรรคพวกเพื่อนฝูงให้มาสมัครเข้าทำงาน	18	66.7
ระบบคุณธรรม โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ประสบการณ์	7	25.9
ใช้ทั้งระบบอุปถัมภ์และระบบคุณธรรมร่วมกัน	2	7.4
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 24 แสดงระบบที่ใช้ในการสรรหาพนักงานหรือลูกจ้าง เข้าทำงานในโรงงาน ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 66.7 ใช้ระบบอุปถัมภ์ คือ พนักงานหรือลูกจ้างชักชวนพรรคพวกเพื่อนฝูงให้มาสมัครเข้าทำงาน ส่วนกลุ่มที่ใช้ระบบคุณธรรมโดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สมัคร มีเพียงร้อยละ 25.9 ส่วนกลุ่มที่เหลือใช้ทั้งระบบอุปถัมภ์และระบบคุณธรรมร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตารางที่ 25 แสดงปัจจัยที่ใช้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกพนักงานหรือลูกจ้างเพื่อเข้าทำงานในโรงงาน

ปัจจัยที่ใช้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพศ	18	66.7
อายุ	17	63.0
ประสบการณ์	14	51.9
ระดับการศึกษา	9	33.3
อื่น ๆ	2	7.4

จากตารางที่ 25 แสดงปัจจัยที่ใช้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกพนักงานหรือลูกจ้าง เพื่อเข้าทำงานในโรงงาน พบว่ามีการใช้ปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยร่วมกันเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ปัจจัย ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนใหญ่นำมาใช้พิจารณา ได้แก่ เพศ และอายุของ

ผู้สมัคร คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 63.0 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์ ระดับการศึกษาของผู้มาสมัคร คิดเป็นร้อยละ 51.9, 33.3 ตามลำดับ นอกนั้นร้อยละ 7.4 ใช้ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ ภูมิฐานะ และสถานภาพสมรส เป็นต้น

ตารางที่ 26 แสดงคุณสมบัติของพนักงานหรือลูกจ้างที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในโรงงานอบแห้งลำไย

คุณสมบัติที่เห็นว่าจำเป็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความขยัน อดทน	26	96.3
ความซื่อสัตย์	16	59.3
สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้	10	37.0
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4	14.8
ความสามารถในการพูด อ่าน เขียน ภาษาต่างประเทศได้	2	7.4

จากตารางที่ 26 แสดงคุณสมบัติของพนักงานหรือลูกจ้างที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในโรงงานอบแห้งลำไย ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวมีหลายประการ ส่วนใหญ่จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ พบว่ากลุ่มประชากรเกือบทั้งหมดคือ ร้อยละ 96.3 เห็นว่าคุณสมบัติที่จำเป็นดังกล่าวคือ ความขยันและอดทน รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 59.3, 37.0 และ 14.8 เห็นว่าได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ในขณะที่ร้อยละ 7.4 มีความเห็นว่าคุณสมบัติดังกล่าว ได้แก่ ความสามารถในการพูด อ่าน เขียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ตารางที่ 27 แสดงวิธีการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงานหรือลูกจ้างในโรงงานอบแห้งลำไย

วิธีการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ฝึกอบรมในโรงงาน ระหว่างการทำงาน	24	88.9
ฝึกอบรมในโรงงานนอกเวลาทำงาน	2	7.4
อื่น ๆ	2	7.4

จากตารางที่ 27 แสดงวิธีการพัฒนาความรู้ความสามารถของพนักงาน/ลูกจ้าง ในโรงงานอบแห้งลำไย พบว่าบางรายใช้วิธีการหลายวิธีร่วมกัน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.9 ใช้วิธีฝึกอบรมพนักงานหรือลูกจ้างในโรงงานระหว่างการทำงาน รองลงมาใช้วิธีฝึกอบรมในโรงงานนอกเวลาทำงาน และวิธีอื่น ๆ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 7.4 เท่ากัน

ตารางที่ 28 แสดงการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในโรงงานอบแห้งลำไย

การประเมินผลการปฏิบัติงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการประเมินผล	20	74.1
ไม่มีการประเมินผล	7	25.9
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 28 แสดงการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในโรงงานอบแห้งลำไย พบว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 74.1 มีการประเมินผล ส่วนกลุ่มที่เหลือร้อยละ 25.9 พบว่าไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานใด ๆ

ตารางที่ 29 แสดงหลักเกณฑ์ที่ใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้าง

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย	19	95.0
ความขยันขันแข็ง อดทน	15	75.0
ความสามารถในงานนอกเหนือจากที่ได้รับมอบหมาย	5	25.0
การขาดงานเนื่องจากลา กิจ ลาป่วย	5	25.0
มนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	5	25.0
อายุการทำงาน	3	15.0

จากตารางที่ 29 แสดงหลักเกณฑ์ที่ใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้าง พบว่า กลุ่มประชากรเฉพาะกลุ่มที่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้าง รวม 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 นั้น มีบางรายที่ใช้เกณฑ์การประเมินผลหลายเกณฑ์ร่วมกันพิจารณา จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 95.0 ประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างจากความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนอันดับรองลงมาคือ ร้อยละ 75.0 ประเมินผลจากความขยันขันแข็ง อดทนของพนักงานหรือลูกจ้าง สำหรับกลุ่มที่ประเมินผลจากความสามารถในงานนอกเหนือจากที่ได้รับมอบหมาย จากการขาดงานเนื่องจากลา กิจ ลาป่วย และจากมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน พบว่า มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 25.0 เท่ากัน ส่วนกลุ่มที่ประเมินผลจากอายุการทำงานของพนักงานหรือลูกจ้าง พบเพียงเล็กน้อยคือ ร้อยละ 15.0 เท่านั้น

ตารางที่ 30 แสดงการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้าง

การใช้ประโยชน์จากผลการประเมินผล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ใช้พิจารณาการมอบหมายงาน	17	63.0
ใช้พิจารณาการขึ้นเงินเดือน/ค่าจ้าง	6	22.2
ใช้พิจารณาการโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่งงาน	5	18.5
ใช้พิจารณาการลดตำแหน่ง/การเลิกจ้าง	3	11.1
ใช้พิจารณาการฝึกอบรมความรู้ ทักษะการทำงาน	1	3.7

จากตารางที่ 30 แสดงการใช้ประโยชน์จากผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้าง พบว่า กลุ่มประชากรได้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินผลนี้ในหลาย ๆ ด้าน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 63.0 ได้ใช้ประโยชน์ในการมอบหมายงาน รองลงมาคือ ร้อยละ 22.2, 18.5, 11.1 และ 3.7 ใช้ในการพิจารณาขึ้นเงินเดือนหรือค่าจ้าง การโยกย้าย/เลื่อนตำแหน่งงาน การลดตำแหน่ง/การเลิกจ้าง และใช้ในการพิจารณาเพื่อฝึกอบรมความรู้และทักษะการทำงานให้แก่ลูกจ้าง ตามลำดับ

ตารางที่ 31 แสดงรูปแบบการจ่ายค่าจ้างในธุรกิจโรงงานอบแห้งลำไย

รูปแบบการจ่ายค่าจ้าง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รายวัน	18	66.7
รายเดือน	9	33.3
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 31 แสดงรูปแบบการจ่ายค่าจ้างในธุรกิจโรงงานอบแห้งลำไย พบว่า ส่วนใหญ่จ่ายค่าจ้างลูกจ้างเป็นแบบรายวัน ร้อยละ 66.7 ส่วนที่เหลือคือร้อยละ 33.3 จ่ายแบบรายเดือน

ตารางที่ 32 แสดงปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดค่าจ้างของลูกจ้างในกิจการอบแห้งลำไย

ปัจจัยที่ใช้กำหนดค่าจ้าง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ค่าครองชีพ	12	44.4
ค่าจ้างขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด	6	22.2
อัตราค่าจ้างของโรงงานที่ประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกัน	5	18.5
จ่ายตามความสามารถของพนักงาน	5	18.5
จ่ายตามความสามารถของกิจการ	4	14.8

จากตารางที่ 32 แสดงปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดค่าจ้างของลูกจ้างในกิจการอบแห้งลำไย พบว่า บางรายใช้หลายปัจจัยร่วมกันกำหนดค่าจ้างของลูกจ้างในโรงงานของตน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ จากการศึกษพบว่า ปัจจัยส่วนใหญ่ที่นำมาใช้เป็นตัวกำหนด คือ ค่าครองชีพ คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมาคือ ค่าจ้างขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนดช่วยในการพิจารณา คือ ร้อยละ 22.2 ส่วนกลุ่มที่ใช้อัตราค่าจ้างของโรงงานที่ประกอบธุรกิจในลักษณะเดียวกัน และการจ่ายค่าจ้างตามความสามารถของพนักงานมาเป็นตัวกำหนดนั้น พบว่ามีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 18.5 เท่ากัน นอกจากนี้ ร้อยละ 14.8 ใช้การจ่ายตามความสามารถของกิจการมาเป็นปัจจัยกำหนด

ตารางที่ 33 แสดงการจัดสวัสดิการที่นอกเหนือจากที่กฎหมายแรงงานกำหนดไว้ ให้แก่พนักงานหรือลูกจ้าง

การจัดสวัสดิการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการจัดสวัสดิการ	27	100.0
ไม่มีการจัดสวัสดิการใดๆ	0	0.0
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 33 แสดงการจัดสวัสดิการที่นอกเหนือไปจากที่กฎหมายแรงงานกำหนดไว้ ให้แก่พนักงานหรือลูกจ้างในโรงงานอบแห้งลำไย พบว่า กลุ่มประชากรทั้งหมดมีการจัดสวัสดิการให้พนักงานและลูกจ้างในโรงงานของตน

ตารางที่ 34 แสดงประเภทสวัสดิการที่นอกเหนือจากที่กฎหมายแรงงานกำหนดไว้ที่จัดให้แก่พนักงานหรือลูกจ้าง

ประเภทสวัสดิการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จัดที่พักอาศัยให้	25	92.6
จัดอาหารกลางวันให้	19	70.4
จัดรถบริการรับ-ส่ง	9	33.3
จัดชุดทำงานให้	1	3.7

จากตารางที่ 34 แสดงประเภทสวัสดิการที่นอกเหนือจากที่กฎหมายแรงงานกำหนดไว้ที่จัดให้แก่พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งบางโรงงานจัดสวัสดิการให้แก่พนักงาน/ลูกจ้างหลายประเภท จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้พบว่า กลุ่มประชากรเกือบทั้งหมดคือ ร้อยละ 92.6 มีการจัดสวัสดิการด้านที่พักอาศัย รองลงมาคือร้อยละ 70.4, 33.3 และ 3.7 มีการจัดอาหารกลางวัน จัดรถบริการรับ-ส่ง และจัดชุดทำงานให้แก่พนักงานและลูกจ้างของตน ตามลำดับ

4.2.4 ด้านการสั่งการ

การศึกษาด้านการจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการสั่งการ ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 35 – 38

ตารางที่ 35 แสดงวิธีที่ใช้สั่งการพนักงานหรือลูกจ้างในแผนกต่าง ๆ

วิธีที่ใช้สั่งการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สั่งการ โดยใช้ทั้งแบบมี และ ไม่มีการซักถาม	22	81.5
สั่งการ โดยมีการซักถามได้	5	18.5
สั่งการ โดยไม่มีการซักถามได้	0	0.0

จากตารางที่ 35 แสดงวิธีที่กลุ่มประชากรใช้สั่งการพนักงานหรือลูกจ้างในแผนกต่าง ๆ พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.5 นิยมสั่งการทั้งแบบให้พนักงานหรือลูกจ้างซักถามได้ และไม่มีการซักถาม ส่วนกลุ่มที่สั่งการโดยมีการซักถามได้ มีเพียงร้อยละ 18.5 เท่านั้น อย่างไรก็ตามเป็นที่สังเกตว่า ไม่มีรายใดที่นิยมสั่งการ โดยไม่ให้พนักงานหรือลูกจ้างซักถาม

ตารางที่ 36 แสดงปัจจัยที่ส่งเสริมให้การตั้งการมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตรงตามที่มุ่งหวังไว้

ปัจจัยที่ส่งเสริมการตั้งการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความสนใจของพนักงาน/ลูกจ้างขณะตั้งการ	16	59.3
ความร่วมมือจากพนักงาน/ลูกจ้างในโรงงาน	12	44.4
ความนิยมและศรัทธาในตัวหัวหน้าผู้ตั้งการ	11	40.7

จากตารางที่ 36 แสดงปัจจัยที่ส่งเสริมให้การตั้งการมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตรงตามที่ได้มุ่งหวังไว้พบว่า กลุ่มประชากรบางรายมีความเห็นว่า มีอยู่หลายปัจจัยที่ส่งเสริมต่อประสิทธิภาพในการตั้งการจึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้ผลการศึกษพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 59.3 มีความเห็นตรงกันว่า ปัจจัยดังกล่าวได้แก่ ความสนใจของพนักงาน/ลูกจ้างขณะตั้งการ อันดับรองลงมาคือ ร้อยละ 44.4 และ 40.7 ต่างมีความเห็นต่อปัจจัยดังกล่าวว่า ได้แก่ ความร่วมมือจากพนักงาน/ลูกจ้างในโรงงาน และความนิยมและศรัทธาในตัวหัวหน้าผู้ตั้งการ ตามลำดับ

ตารางที่ 37 แสดงภาวะผู้นำที่กลุ่มประชากรใช้ในการทำงาน

ภาวะผู้นำ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ผู้นำแบบประชาธิปไตย โดยให้พนักงาน/ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและเสนอแนะในกิจกรรมต่าง ๆ	21	77.8
ผู้นำแบบเผด็จการ โดยมีอำนาจเด็ดขาด ตัดสินใจจัดการทุกอย่างในโรงงานด้วยตนเอง	6	22.2
ผู้นำเสรีนิยม โดยให้พนักงาน/ลูกจ้างตัดสินใจด้วยตนเอง	0	0.0
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 37 แสดงภาวะผู้นำที่กลุ่มประชากรใช้ในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 77.8 ใช้ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย โดยให้พนักงาน/ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเสนอแนะในกิจกรรมต่าง ๆ ส่วนที่เหลือร้อยละ 22.2 ใช้ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ คือ มีอำนาจเด็ดขาดตัดสินใจในการจัดการทุกอย่างในโรงงานด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ดี ในการศึกษาครั้งนี้ก็เป็นสิ่งที่สังเกตว่า ไม่ปรากฏภาวะผู้นำแบบเสรีนิยม ที่ให้พนักงานหรือลูกจ้างตัดสินใจด้วยตนเอง

ตารางที่ 38 แสดงปัจจัยที่กลุ่มประชากรใช้จุดใจพนักงานหรือลูกจ้างในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่ใช้ในการจุดใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพิ่มค่าล่วงเวลา	17	63.0
เพิ่มเงินเดือน/ค่าจ้าง	9	33.3
เพิ่มการฝึกฝนอบรมให้มากขึ้น	3	11.1
สนับสนุนส่งเสริมให้การศึกษาต่อ	3	11.1
อื่น ๆ	1	3.7

จากตารางที่ 38 แสดงปัจจัยที่กลุ่มประชากรใช้จุดใจพนักงานหรือลูกจ้างในการปฏิบัติงาน พบว่า กลุ่มประชากรบางรายใช้ปัจจัยหลาย ๆ ปัจจัยในการจุดใจพนักงานหรือลูกจ้าง จึงเลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้พบว่าปัจจัยที่กลุ่มประชากรส่วนใหญ่นิยมใช้ได้แก่ การเพิ่มค่าล่วงเวลาโดยมีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 63.0 รองลงมาคือ การเพิ่มเงินหรือค่าจ้าง ร้อยละ 33.3 ส่วนกลุ่มที่ใช้วิธีเพิ่มการฝึกฝนอบรมให้มากขึ้น และสนับสนุนส่งเสริมให้ศึกษาต่อ พบว่ามีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 11.1 เท่ากัน ขณะที่ร้อยละ 3.7 ใช้ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การให้รางวัล เพื่อจุดใจพนักงานหรือลูกจ้างให้ปฏิบัติงาน

4.2.5 ด้านการควบคุม

การศึกษาด้านการจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการควบคุม ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 39 – 42

ตารางที่ 39 แสดงขั้นตอนของกระบวนการควบคุมในการจัดการ

ขั้นตอนในการควบคุม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การจัดตั้งมาตรฐาน	15	55.6
การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน	10	37.0
การวัดผลงาน	9	33.3
การดำเนินการแก้ไข	4	14.8

จากตารางที่ 39 แสดงขั้นตอนของกระบวนการควบคุมในการจัดการ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการควบคุมหลายขั้นตอน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่ากระบวนการควบคุมส่วนใหญ่ได้แก่การจัดตั้งมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมาคือ การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน การวัดผลงาน และการดำเนินการแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 37.0, 33.3 และ 14.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 40 แสดงปัจจัยที่ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุม

ปัจจัย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
คุณภาพงาน	22	81.5
ปริมาณงาน	18	66.7
เวลา	8	29.6
ค่าใช้จ่าย	6	22.2

จากตารางที่ 40 แสดงปัจจัยที่ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุม พบว่ากลุ่มประชากรบางราย เลือกใช้ปัจจัยต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการควบคุมมากกว่า 1 ปัจจัย จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่วนใหญ่นำมาใช้คือ คุณภาพงาน คิดเป็นร้อยละ 81.5 ปัจจัยในอันดับรองลงมาคือ ปริมาณงาน ร้อยละ 66.7 ส่วนกลุ่มที่ใช้เวลา และค่าใช้จ่ายเป็นเครื่องมือในการควบคุม คิดเป็นร้อยละ 29.6 และ 22.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 41 แสดงเทคนิคการควบคุมที่นำมาใช้เพื่อให้การผลิตล้าโยบแห่งประสบความสำเร็จ

เทคนิคการควบคุมที่ใช้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เทคนิคการควบคุมการผลิต	25	92.6
เทคนิคการควบคุมการเงิน	9	33.3
เทคนิคการควบคุมการขาย	9	33.3

จากตารางที่ 41 แสดงเทคนิคการควบคุมที่นำมาใช้เพื่อให้การผลิตล้าโยบแห่งประสบความสำเร็จ พบว่า กลุ่มประชากรบางรายเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ เนื่องจากใช้เทคนิคหลาย ๆ ด้านร่วมกัน ทั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 92.6 ใช้เทคนิคการควบคุมการผลิต ส่วนรองลงมาคือ เทคนิคการควบคุมการเงิน และเทคนิคการควบคุมการขาย ซึ่งมีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 33.3 เท่ากัน

ตารางที่ 42 แสดงปัจจัยที่ทำให้ระบบการควบคุมเกิดประสิทธิภาพ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปรับปรุง/ใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยช่วยในการผลิตให้มากขึ้น	17	63.0
ศึกษาเทคนิคการอบแห้งลำไยจากนักวิชาการ และเอกสารวิชาการ อยู่เสมอ	17	63.0
จัดระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี	8	29.6
ใช้เครื่องตอกเวลาในการบันทึกเวลาทำงานของพนักงาน/ลูกจ้าง	6	22.2
ใช้คอมพิวเตอร์ในด้านการเงินและการบัญชี การควบคุมสินค้า คงคลัง และงานด้านอื่น ๆ	6	22.2
เข้าร่วมอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการ/การบริหารงาน โรงงาน	4	14.8

จากตารางที่ 42 แสดงปัจจัยที่ทำให้ระบบการควบคุมเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งมีหลายปัจจัยที่มีผลต่อเรื่องนี้ ดังนั้น กลุ่มประชากรจึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ การปรับปรุง/ใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยช่วยในการผลิตให้มากขึ้น และการศึกษาเทคนิคการอบแห้งลำไยจากนักวิชาการและเอกสารวิชาการอยู่เสมอ พบว่ามีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 63.0 เท่ากัน รองลงมาเห็นว่า ได้แก่ การจัดระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี ร้อยละ 29.6 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่า ได้แก่ การใช้เครื่องตอกเวลาช่วยในการบันทึกเวลาทำงานของพนักงาน/ลูกจ้าง และใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในด้านการเงินและการบัญชี การควบคุมสินค้าคงคลัง และในงานด้านอื่น ๆ มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 22.2 เท่ากัน และมีเพียงร้อยละ 14.8 เท่านั้น ที่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ การเข้าร่วมอบรม สัมมนาด้านการจัดการ/การบริหารงาน โรงงาน

4.3 ข้อมูลด้านการผลิต

การศึกษาด้านการผลิตของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับกำลังการผลิต วิธีการผลิต วัตถุดิบใช้ในการผลิต และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ลำไยอบแห้ง ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 43 – 54

ตารางที่ 43 แสดงปริมาณการผลิตลำไยอบแห้งสูงสุดต่อปี หรือ 1 ฤดูกาล และปริมาณการผลิตปีที่ผ่านมาของโรงงานอบแห้งลำไย

ปริมาณการผลิตต่อปี (จำนวน (ร้อยละ))	สูงสุด	ปีที่ผ่านมา
น้อยกว่า 250,001 กิโลกรัมต่อปี	12 (44.4)	9 (33.3)
250,001 – 500,000 กิโลกรัมต่อปี	6 (22.2)	2 (7.4)
500,001 – 1,000,000 กิโลกรัมต่อปี	2 (7.4)	1 (3.7)
1,000,001 – 1,500,000 กิโลกรัมต่อปี	2 (7.4)	1 (3.7)
1,500,001 – 2,000,000 กิโลกรัมต่อปี	3 (11.1)	0 (0.0)
มากกว่า 3,000,000 กิโลกรัมต่อปี	2 (7.4)	1 (3.7)
ไม่ระบุ/ไม่ตอบ	0 (0.0)	13 (48.1)
รวม	27 (100.0)	27 (100.0)

จากตารางที่ 43 แสดงปริมาณการผลิตลำไยอบแห้งสูงสุดต่อปีหรือต่อ 1 ฤดูกาล และปริมาณการผลิตช่วงปีที่ผ่านมาของโรงงานอบแห้งลำไย จำแนกได้ดังนี้

ในด้านปริมาณการผลิตสูงสุด พบว่าโรงงานส่วนใหญ่มีปริมาณการผลิตต่อปี ค่อนข้างน้อย กล่าวคือ ร้อยละ 44.4 มีปริมาณการผลิตน้อยกว่า 250,001 กิโลกรัม รองลงมาคือ ร้อยละ 22.2 มีปริมาณการผลิตประมาณ 250,001 – 500,000 กิโลกรัม ส่วนที่มีปริมาณการผลิตปีละ 500,001 – 1,000,000 กิโลกรัม และ 1,000,001 – 1,500,000 กิโลกรัม พบมีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 7.4 เท่ากัน ส่วนโรงงานที่มีการผลิตต่อปีเป็นปริมาณมาก มีเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 11.1 และ 7.4 โดยมีการผลิตปีละประมาณ 1,500,001 – 2,000,000 กิโลกรัม และ มากกว่า 3,000,000 กิโลกรัม ตามลำดับ

ส่วนปริมาณการผลิตในช่วงปีที่ผ่านมา มีข้อสังเกตว่า ปริมาณการผลิตส่วนใหญ่ค่อนข้างน้อย เช่นกัน โดยพบว่า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 33.3 มีปริมาณการผลิตน้อยกว่า 250,001 กิโลกรัมต่อปี อันดับต่อมาคือ ร้อยละ 7.4 และ 3.7 มีปริมาณการผลิตประมาณ 250,001 – 500,000 กิโลกรัม และ 500,001 – 1,000,000 กิโลกรัม ส่วนโรงงานที่มีกำลังผลิตสูงคือ ปีละประมาณ 1,000,001 – 1,500,000 กิโลกรัม และมากกว่า 3,000,000 กิโลกรัมต่อปี พบว่ามีเพียงร้อยละ 3.7 เท่ากัน

ตารางที่ 44 แสดงชนิดของลำไยอบแห้งที่โรงงานอบแห้งลำไยผลิตได้

ชนิดของลำไยอบแห้ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ลำไยอบแห้งแบบอบทั้งเปลือก	21	77.8
ลำไยอบแห้งแบบแกะเปลือก	1	3.7
ลำไยอบแห้งแบบอบทั้งเปลือก และแบบแกะเปลือก	7	25.9

จากตารางที่ 44 แสดงชนิดของลำไยอบแห้งที่ผลิตได้ จะเห็นว่ามีหลายโรงงานผลิตลำไยอบแห้งหลายชนิด จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.8 ผลิตลำไยอบแห้งแบบอบทั้งเปลือก รองลงมา ร้อยละ 25.9 ผลิตลำไยอบแห้งแบบอบทั้งเปลือกและแบบแกะเปลือก มีเพียงร้อยละ 3.7 เท่านั้น ที่ผลิตเฉพาะลำไยอบแห้งแบบแกะเปลือก

ตารางที่ 45 แสดงประเภทของลำไยที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตลำไยอบแห้ง

ประเภทของลำไย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ลำไยสดเท่านั้น	25	92.6
ลำไยสดและลำไยที่อบแห้งมาแล้ว	2	7.4
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 45 แสดงประเภทของลำไยที่เป็นวัตถุดิบในการผลิตลำไยอบแห้ง พบว่า เกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 92.6 ใช้ลำไยสดเป็นวัตถุดิบ ส่วนที่เหลือคือร้อยละ 7.4 ใช้ทั้งลำไยสด และลำไยอบแห้งเป็นวัตถุดิบในการผลิต

ตารางที่ 46 แสดงแหล่งปลูกลำไยที่โรงงานรับซื้อลำไยสดเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบผลิตลำไยอบแห้ง

แหล่งปลูกลำไย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จากแหล่งปลูกในจังหวัดเชียงใหม่	27	100.0
จากแหล่งปลูกในจังหวัดลำพูน	10	37.0

จากตารางที่ 46 แสดงแหล่งปลูกลำไยที่โรงงานรับซื้อลำไยสดเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบผลิตลำไยอบแห้ง ซึ่งมีกลุ่มประชากรหลายรายที่รับซื้อลำไยสดทั้งจากแหล่งปลูกในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ อย่างไรก็ตามพบว่าทั้งหมดรับซื้อลำไยสดจากแหล่งปลูกในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีบางส่วนรับซื้อจากแหล่งปลูกในจังหวัดลำพูนด้วยแต่ไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 37.0 เท่านั้น

ตารางที่ 47 แสดงขนาดและราคารับซื้อลำไยสดเฉลี่ยที่รับซื้อเพื่อเป็นวัตถุดิบผลิตลำไยอบแห้ง

ขนาดลำไยสด	ราคารับซื้อเฉลี่ย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ขนาด AA (25 มม. ขึ้นไป)	14.50 บาท ต่อกิโลกรัม	24	88.9
ขนาด A (24 – 22 มม.)	11.25 บาท ต่อกิโลกรัม	24	88.9
ขนาด B (21 – 18 มม.)	8.25 บาท ต่อกิโลกรัม	16	59.3
ขนาด C (18 มม. ลงมา)	3.75 บาท ต่อกิโลกรัม	6	22.2
ลำไยสดคละเกรด	9.00 บาท ต่อกิโลกรัม	1	3.7

จากตารางที่ 47 แสดงขนาดและราคารับซื้อลำไยสดเฉลี่ยที่รับซื้อเพื่อเป็นวัตถุดิบผลิตลำไยอบแห้ง ซึ่งกลุ่มประชากรบางรายรับซื้อลำไยสดหลายขนาด และแต่ละขนาดก็ซื้อในราคาที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ และในที่นี้ได้ใช้ราคาเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่รับซื้อลำไยสดขนาด AA และ A มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 88.9 เท่ากัน โดยรับซื้อในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 14.50 และ 11.25 บาท ตามลำดับ รองลงมาคือ ร้อยละ 59.3 รับซื้อขนาด B ในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 8.25 บาท ส่วนขนาดของลำไยสดที่รับซื้อค่อนข้างน้อย ได้แก่ ขนาด C และ ลำไยสดคละเกรด โดยมีเพียงร้อยละ 22.2 และ 3.7 เท่านั้น ซึ่งรับซื้อเฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.75 และ 9.00 บาท ตามลำดับ

ตารางที่ 48 แสดงการรับซื้อลำไยอบแห้งเพื่อเป็นวัตถุดิบในโรงงานอบแห้งลำไย

การรับซื้อลำไยอบแห้ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการรับซื้อ	16	59.3
ไม่มีการรับซื้อ	11	40.7
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 48 แสดงการรับซื้อลำไยอบแห้งเพื่อเป็นวัตถุดิบในโรงงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีการรับซื้อจากแหล่งผลิตอื่น คิดเป็นร้อยละ 59.3 ส่วนที่เหลือคือ ร้อยละ 40.7 ไม่มีการรับซื้อ

ตารางที่ 49 แสดงขนาดและราคาซื้อลำไยอบแห้งเฉลี่ยที่รับซื้อเพื่อเป็นวัตถุดิบผลิตลำไยอบแห้ง

ขนาดลำไยอบแห้ง	ราคาซื้อเฉลี่ย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ขนาด AA (25 มม. ขึ้นไป)	34.75 บาท ต่อกิโลกรัม	15	93.8
ขนาด A (24 – 22 มม.)	24.50 บาท ต่อกิโลกรัม	15	93.8
ขนาด B (21 – 18 มม.)	17.00 บาท ต่อกิโลกรัม	15	93.8
ขนาด C (18 มม. ลงมา)	2.25 บาท ต่อกิโลกรัม	7	43.8

จากตารางที่ 49 แสดงขนาดและราคาซื้อลำไยอบแห้งเฉลี่ยที่รับซื้อเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบผลิตลำไยอบแห้ง เฉพาะกลุ่มที่มีการรับซื้อจากแหล่งผลิตอื่น รวม 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่ากลุ่มประชากรบางรายรับซื้อหลายขนาด และในราคาที่ต่างกัน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ และในที่นี้ใช้ราคาซื้อลำไยแห้งเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่รับซื้อลำไยอบแห้ง ขนาด AA, A และ B มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 93.8 เท่ากัน โดยรับซื้อเฉลี่ยกิโลกรัมละ 34.75, 24.50 และ 17.00 บาท ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่รับซื้อขนาด C มีเพียงร้อยละ 43.8 โดยรับซื้อในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.25 บาท

ตารางที่ 50 แสดงการคัดเกรดลำไยอบแห้งในโรงงานลำไยอบแห้ง

การคัดเกรด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ใช้แรงงานคนเพียงอย่างเดียว	6	22.2
ใช้เครื่องจักรเพียงอย่างเดียว	11	40.7
ใช้ทั้งแรงงานคนและเครื่องจักร	10	37.0
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 50 แสดงการคัดเกรดลำไยอบแห้งในโรงงานลำไยอบแห้ง พบว่าโรงงานอบแห้งลำไยส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 40.7 คัดเกรดลำไยอบแห้งโดยใช้เครื่องจักรเพียงอย่างเดียว รองลงมา ร้อยละ 37.0 คัดเกรดโดยใช้ทั้งแรงงานคนและเครื่องจักร ส่วนที่เหลือคัดเกรดลำไยโดยใช้แรงงานคนเพียงอย่างเดียว พบว่ามีเพียงร้อยละ 22.2 เท่านั้น

ตารางที่ 51 แสดงวิธีการที่ใช้อบแห้งลำไยเพื่อลดความเสียหายของผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง

วิธีการอบแห้งลำไย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ใช้อุณหภูมิที่เหมาะสมอย่างเข้มงวด	23	85.2
ใช้ระยะเวลาที่เหมาะสมในการอบอย่างเข้มงวด	18	66.7
ใช้วิธีตรวจวัดความชื้นอย่างเข้มงวด	12	44.4
ใช้วิธีพลิกกลับลำไยขณะอบอย่างเข้มงวด	7	25.9

จากตารางที่ 51 แสดงวิธีการที่ใช้อบแห้งลำไย เพื่อใช้ลดความเสียหายของผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง พบว่ากลุ่มประชากรบางรายใช้วิธีลดความเสียหายหลาย ๆ วิธีร่วมกัน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้พบว่าวิธีการที่ส่วนใหญ่ที่นิยมใช้ก็คือ ใช้อุณหภูมิที่เหมาะสมอย่างเข้มงวด คิดเป็นร้อยละ 85.2 รองลงมาใช้ระยะเวลาที่เหมาะสมในการอบอย่างเข้มงวด และใช้วิธีตรวจวัดความชื้นอย่างเข้มงวด คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 44.4 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ใช้วิธีการพลิกกลับลำไยขณะอบอย่างเข้มงวด มีเพียงร้อยละ 25.9 เท่านั้น

ตารางที่ 52 แสดงการจัดการเกี่ยวกับวัตถุดิบ (ลำไย) ที่เสียหายและใช้การไม่ได้ อันเนื่องมาจากการผลิต

การจัดการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทิ้ง	13	48.1
นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น	9	33.3
ขายต่อ	4	14.8
อื่น ๆ	1	3.7
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 52 แสดงการจัดการเกี่ยวกับวัตถุดิบ (ลำไย) ที่เสียหายและใช้การไม่ได้อันเนื่องมาจากการผลิต พบว่าส่วนใหญ่คือร้อยละ 48.1 นำลำไยที่เสียหายและใช้การไม่ได้ไปทิ้ง รองลงมาคือนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น และนำไปขายต่อ คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 14.8 ตามลำดับ นอกจากนี้ร้อยละ 3.7 จัดการกับลำไยที่เสียหาย หรือใช้การไม่ได้โดยวิธีอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาทั้งหมด

ตารางที่ 53 แสดงการควบคุมคุณภาพสินค้าลำไยอบแห้งระหว่างการผลิต โดยการสุ่มตรวจผลิตภัณฑ์
ลำไยอบแห้ง

การควบคุมคุณภาพสินค้า	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สุ่มตรวจเป็นประจำตลอดระยะเวลาการผลิต	23	85.2
สุ่มตรวจเป็นบางครั้งระหว่างการผลิต	4	14.8
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 53 แสดงการควบคุมคุณภาพสินค้าลำไยอบแห้งระหว่างการผลิต โดยการสุ่มตรวจผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 85.2 มีการสุ่มตรวจคุณภาพสินค้าเป็นประจำตลอดระยะเวลาการผลิต ส่วนที่เหลือหรือร้อยละ 14.8 มีการสุ่มตรวจเป็นบางครั้งระหว่างการผลิต

ตารางที่ 54 แสดงต้นทุนเฉลี่ยในการผลิตลำไยอบแห้งต่อกิโลกรัมของโรงงานอบแห้งลำไย

ต้นทุนเฉลี่ย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1 – 10 บาท	2	7.4
11 – 15 บาท	16	59.3
16 – 20 บาท	7	25.9
21 บาท ขึ้นไป	2	7.4
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 54 แสดงต้นทุนเฉลี่ยในการผลิตลำไยอบแห้งต่อกิโลกรัม พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 59.3 บาท มีต้นทุนเฉลี่ยประมาณ 11 – 15 บาท รองลงมาคือ ร้อยละ 25.9 มีต้นทุนเฉลี่ย ประมาณ 16 – 20 บาท ส่วนที่เหลือมีต้นทุนเฉลี่ย ประมาณ 1 – 10 บาท และ มากกว่า 21 บาท ขึ้นไป มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 7.4 เท่ากัน

4.4 ข้อมูลด้านการเงินและการบัญชี

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านการเงินและการบัญชีในกิจการของกลุ่มประชากร จากผลการศึกษาได้ผลดังแสดงในตารางที่ 55 – 72

ตารางที่ 55 แสดงวิธีการบันทึกข้อมูลด้านการเงินและการบัญชีของบริษัท

วิธีการบันทึกข้อมูล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ใช้สมุดบันทึก	19	70.4
ใช้ระบบคอมพิวเตอร์	0	0.0
ใช้ทั้งสมุดบันทึกและคอมพิวเตอร์	7	25.9
อื่น ๆ	2	7.4

จากตารางที่ 55 แสดงวิธีการบันทึกข้อมูลด้านการเงินและการบัญชีของบริษัท พบว่า มีบางบริษัทใช้วิธีบันทึกข้อมูลหลายวิธีร่วมกัน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 70.4 ใช้วิธีบันทึกข้อมูลด้านการเงินและการบัญชีลงในสมุดบันทึกเพียงอย่างเดียว รองลงมาร้อยละ 25.9 ใช้วิธีบันทึกทั้งในสมุดบันทึกและใช้ระบบคอมพิวเตอร์ร่วมกัน และร้อยละ 7.4 ใช้วิธีอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมา เป็นที่สังเกตว่า ไม่มีรายใดใช้การบันทึกข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์เพียงอย่างเดียว

ตารางที่ 56 แสดงบุคคลผู้จัดทำบัญชีและการเงิน งบดุล รวมทั้งการชำระภาษีของการประกอบการ

ผู้จัดทำบัญชี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เจ้าของกิจการเป็นผู้จัดทำเอง	12	44.4
พนักงานบัญชีและการเงิน	11	40.7
ผู้จัดการ	2	7.4
จ้างบริษัทที่รับทำบัญชี	7	25.9

จากตารางที่ 56 แสดงบุคคลผู้จัดทำบัญชีและการเงิน งบดุล รวมทั้งการชำระภาษีของการประกอบการ ซึ่งมีบุคคลหลายบุคคลจัดทำให้ตามโอกาสและความเหมาะสม ดังนั้น กลุ่มประชากรจึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่าบุคคลส่วนใหญ่ที่เป็นผู้จัดทำคือ เจ้าของกิจการเป็นผู้จัดทำเอง คิดเป็นร้อยละ 44.4 อันดับรองลงมาคือ พนักงานบัญชีและการเงิน ร้อยละ 40.7 ส่วนกลุ่มที่ว่าจ้างบริษัทที่รับทำบัญชี มีถึงร้อยละ 25.9 และมีเพียงร้อยละ 7.4 ที่ผู้จัดการบริษัทเป็นผู้จัดทำ

ตารางที่ 57 แสดงวิธีการชำระค่าจัดซื้อวัตถุดิบ (ถ้าใช่) ในแต่ละวัน

วิธีการชำระค่าจัดซื้อวัตถุดิบ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จ่ายเงินสด	18	66.7
จ่ายเป็นเช็ค	1	3.7
จ่ายทั้งเงินสดและเช็ค	9	33.3
อื่น ๆ	1	3.7

จากตารางที่ 57 แสดงวิธีการชำระค่าจัดซื้อวัตถุดิบ (ถ้าใช่) ในแต่ละวัน จะเห็นว่ากลุ่มประชากรบางรายใช้วิธีการชำระค่าจัดซื้อหลาย ๆ วิธี จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่นิยมชำระด้วยเงินสด โดยมีถึงร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ ชำระด้วยเงินสดและเช็ค คิดเป็นร้อยละ 33.3 ส่วนที่ชำระค่าจัดซื้อวัตถุดิบด้วยเช็คอย่างเดียว และใช้วิธีอื่น เช่น ใช้ผลิตภัณฑ์ถ้าใช่อบแห้งที่ผลิตได้ ชำระควบคู่ไปกับเงินสดเพื่อตัดยอดบัญชี เป็นต้น พบว่ามีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 3.7 เท่านั้น

ตารางที่ 58 แสดงปริมาณเงินสดหมุนเวียนเพื่อชำระค่าวัตถุดิบ (ถ้าใช่) ในแต่ละวัน

ปริมาณเงินสดหมุนเวียน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
100,000 – 300,000 บาท	11	40.7
300,001 – 500,000 บาท	3	11.1
500,001 – 1,000,000 บาท	10	37.0
1,000,001 – 3,000,000 บาท	2	7.4

จากตารางที่ 58 แสดงปริมาณเงินสดหมุนเวียนเพื่อชำระค่าวัตถุดิบ (ถ้าใช่) ในแต่ละวัน พบว่า ปริมาณเงินสดหมุนเวียนส่วนใหญ่มีมูลค่าตั้งแต่ 100,000 – 300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมาคือ ประมาณ 500,001 – 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.0 ส่วนที่มีปริมาณเงินสดหมุนเวียนประมาณ 300,001 – 500,000 บาท และ 1,000,001 – 3,000,000 บาท พบเพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 11.1 และ 7.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 59 แสดงเงินทุนและแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานที่ผ่านมา

เงินทุนและแหล่งเงินทุน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เงินทุนของเจ้าของโรงงาน	19	70.4
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	8	29.6
วงเงินเบิกเกินบัญชี (OD)	6	22.2
เงินทุนจากการลงทุนหรือการร่วมทุน	5	18.5
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	4	14.8
เงินกู้ยืมจากญาติพี่น้อง	3	11.1
อื่น ๆ	3	11.1

จากตารางที่ 59 แสดงเงินทุนและแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานที่ผ่านมา มีผู้ประกอบการบางรายมีแหล่งเงินทุนหลาย ๆ แหล่ง จึงเลือกตอบมากกว่า 1 รายการ ทั้งนี้พบว่าเงินทุนส่วนใหญ่เป็นเงินทุนของเจ้าของโรงงาน มีมากถึงร้อยละ 70.4 รองลงมาเป็นเงินกู้ยืมในระบบ ได้แก่ เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน วงเงินเบิกเกินบัญชี (OD) เงินทุนจากการลงทุนหรือการร่วมทุน และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน คิดเป็นร้อยละ 29.6, 22.2, 18.5 และ 14.8 ส่วนเงินทุนจากแหล่งเงินทุนนอกระบบ คือ เงินกู้ยืมจากญาติพี่น้อง และแหล่งอื่น ๆ พบว่า มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 11.1 เท่ากัน

ตารางที่ 60 แสดงปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงถ้าเงินทุนของกิจการมาจากสถาบันการเงิน

ปัจจัยที่คำนึงถึง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อัตราดอกเบี้ย	23	85.2
ระยะเวลาการชำระคืน	10	37.0
วงเงินสินเชื่อที่ได้รับ	7	25.9
หลักประกันในการกู้ยืม	7	25.9
ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืม	3	11.1

จากตารางที่ 60 แสดงปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงถ้าเงินทุนของกิจการมาจากสถาบันการเงิน พบว่ากลุ่มประชากรบางรายเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ซึ่งส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 85.2 คำนึงถึงอัตราดอกเบี้ย รองลงมาคือ ร้อยละ 37.0 คำนึงถึงระยะเวลาการชำระคืน ส่วนที่เห็นว่าได้แก่ วงเงินสินเชื่อที่ได้รับ มีจำนวนเท่ากับหลักประกันในการกู้ยืม มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 25.9 เท่ากัน ส่วนกลุ่มที่เห็นว่าต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการกู้ยืม มีเพียงร้อยละ 11.1 เท่านั้น

ตารางที่ 61 แสดงภาวะในการชำระหนี้ในกิจการบริษัท

ภาวะในการชำระหนี้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีภาวะ	11	40.7
มีภาวะ	16	59.3
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 61 แสดงภาวะในการชำระหนี้ในกิจการบริษัท พบว่า ส่วนใหญ่มีภาวะชำระหนี้ถึงร้อยละ 59.3 ส่วนกลุ่มที่ไม่มีภาวะชำระหนี้ มีเพียงร้อยละ 40.7

ตารางที่ 62 แสดงประเภทการชำระหนี้ในกิจการบริษัท

ประเภทการชำระหนี้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หนี้เบิกเกินบัญชี (OD)	9	56.3
หนี้เงินกู้ระยะสั้น	9	56.3
หนี้เงินกู้ระยะยาว	4	25.0
อื่น ๆ	1	6.3

จากตารางที่ 62 แสดงประเภทการชำระหนี้ในกิจการบริษัท ซึ่งมีบางบริษัทที่ต้องชำระหนี้หลายประเภท จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ หนี้เบิกเกินบัญชี (OD) และหนี้เงินกู้ระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 56.3 เท่ากัน ส่วนหนี้เงินกู้ระยะยาว มีร้อยละ 25.0 และมีเพียงร้อยละ 6.3 ที่มีการชำระหนี้ประเภทอื่น ๆ อีก

ตารางที่ 63 แสดงสัดส่วนเงินลงทุนกับรายได้ของกิจการ

สัดส่วนเงินลงทุนกับรายได้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เงินลงทุน น้อยกว่า รายได้	15	55.6
เงินลงทุนและรายได้ ใกล้เคียงกัน	9	33.3
เงินลงทุน มากกว่า รายได้	3	11.1
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 63 แสดงสัดส่วนเงินลงทุนกับรายได้ของกิจการ พบว่า กิจการส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 55.6 มีสัดส่วนเงินลงทุนน้อยกว่ารายได้ รองลงมาคือ ร้อยละ 33.3 พบว่าสัดส่วนเงินลงทุนและ

รายได้ใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มที่เหลือคือ ร้อยละ 11.1 พบว่า มีสัดส่วนเงินลงทุนมากกว่ารายได้

ตารางที่ 64 แสดงสัดส่วนต้นทุนการผลิตต่อน้ำหนักลำไย 1 กิโลกรัม ในการผลิตลำไยอบแห้ง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

สัดส่วนต้นทุนการผลิต	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพิ่มขึ้นมาก	16	59.3
เพิ่มขึ้นเล็กน้อย	4	14.8
ใกล้เคียงกับปีก่อน	2	7.4
ลดลงเล็กน้อย	2	7.4
ลดลงมาก	1	3.7
ไม่ระบุ/ไม่ตอบ	2	7.4
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 64 แสดงสัดส่วนต้นทุนการผลิตต่อน้ำหนักลำไย 1 กิโลกรัม ในการผลิตลำไยอบแห้งเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า สัดส่วนต้นทุนส่วนใหญ่ คือร้อยละ 59.3 เพิ่มขึ้นมากกว่าปีก่อน รองลงมาคือ ร้อยละ 14.8 พบว่าเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนกลุ่มที่เห็นว่าใกล้เคียงกับปีก่อน และลดลงเล็กน้อย พบว่ามีจำนวนเท่ากันทั้งสองกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 7.4 เท่ากัน ขณะที่กลุ่มที่เห็นว่าสัดส่วนต้นทุนลดลงมากเมื่อเทียบกับปีก่อน พบเพียงร้อยละ 3.7 เท่านั้น

ตารางที่ 65 แสดงกำหนดการชำระเงินค่าสินค้าของลูกค้าบริษัท

กำหนดการชำระเงิน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชำระทันทีด้วยเงินสดหรือเช็คขณะรับ/ส่งสินค้า	27	100.0
แบ่งชำระเป็นงวด	2	7.4
ให้เครดิต	1	3.7
อื่น ๆ	1	3.7

จากตารางที่ 65 แสดงถึงกำหนดการชำระเงินค่าสินค้าของลูกค้าบริษัท พบว่า บางบริษัท กำหนดให้ลูกค้าชำระค่าสินค้าได้หลายลักษณะ จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่า ทั้งหมดกำหนดให้ลูกค้าชำระค่าสินค้าทันทีด้วยเงินสดหรือเช็คขณะรับ/ส่งสินค้า ส่วนที่กำหนดให้ลูกค้าแบ่งชำระเป็นงวด ๆ ให้เครดิตการชำระแก่ลูกค้า และวิธีอื่น ๆ พบน้อยมากคิดเป็นร้อยละ 7.4, 3.7 และ 3.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 66 แสดงวิธีการชำระค่าสินค้าของกลุ่มลูกค้าบริษัท

วิธีการชำระค่าสินค้า	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชำระด้วยเช็ค	16	59.3
ชำระด้วยเงินสด	12	44.4
โอนเงินเข้าบัญชีบริษัท	11	40.7
อื่น ๆ	1	3.7

จากตารางที่ 66 แสดงถึงวิธีที่ลูกค้าของบริษัทนิยมชำระค่าสินค้า จะเห็นว่าลูกค้าของบริษัทวิธีการชำระเงินหลายรูปแบบ ดังนั้นจึงมีกลุ่มประชากรบางรายเลือกตอบมากกว่า 1 รายการ โดยพบว่าวิธีการชำระค่าสินค้าที่ลูกค้าส่วนใหญ่ใช้กันมาก คือ ชำระค่าสินค้าด้วยเช็ค คิดเป็นร้อยละ 59.3 วิธีรองลงมาคือ ชำระด้วยเงินสด ร้อยละ 44.4 ส่วนการชำระค่าสินค้าด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีบริษัท มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 40.7 ส่วนที่ใช้วิธีอื่น ๆ พบว่ามีเพียงร้อยละ 3.7 เท่านั้น

ตารางที่ 67 แสดงการกำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบด้านการเงินและการบัญชีในกิจการของกลุ่มประชากร

การกำหนดบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการกำหนด	23	85.2
ไม่มีการกำหนด	4	14.8
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 67 แสดงการกำหนดบุคคลผู้รับผิดชอบด้านการเงินและการบัญชีในกิจการ โดยพบว่า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 85.2 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ ที่เหลือร้อยละ 14.8 ไม่ได้กำหนดไว้

ตารางที่ 68 แสดงบุคคลที่รับผิดชอบด้านการเงินและการบัญชีในกิจการโรงงานอบแห้งลำไย

บุคคลที่รับผิดชอบ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่แผนกบัญชีและการเงิน	14	60.9
เจ้าของกิจการ	13	56.5
ผู้จัดการ	2	8.7
อื่น ๆ	1	4.3

จากตารางที่ 68 แสดงบุคคลที่รับผิดชอบด้านการเงินและการบัญชีในกิจการ โรงงานอบแห้งลำไย ทั้งนี้จากกิจการ 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 ที่กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบด้านการเงินและการบัญชี พบว่ากลุ่มประชากรบางรายกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้หลายคน จึงได้เลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่า ผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ส่วนใหญ่คือ เจ้าหน้าที่แผนกบัญชีและการเงิน คิดเป็นร้อยละ 60.9 อันดับรองลงมาคือ เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ และบุคคลอื่น คิดเป็นร้อยละ 56.5, 8.7 และ 4.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 69 แสดงการมีหนี้สูญทางการค้าในกิจการ โรงงานอบแห้งลำไย

หนี้สูญทางการค้า	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีหนี้สูญทางการค้า	22	81.5
มีหนี้สูญทางการค้าอยู่บ้าง	5	18.5
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 69 แสดงการมีหนี้สูญทางการค้าในกิจการ โรงงานอบแห้งลำไย พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สูญทางการค้า คิดเป็นร้อยละ 81.5 ส่วนที่เหลือร้อยละ 18.5 พบว่ามีหนี้สูญทางการค้าอยู่บ้าง

ตารางที่ 70 แสดงการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนี้สูญทางการค้าของบริษัท

การแก้ไขปัญหาหนี้สูญ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เจรจากับลูกหนี้ให้ชำระหนี้	4	80.0
ยืดเวลาการชำระให้แก่ลูกหนี้	2	40.0
ดำเนินการตามกฎหมาย (ฟ้องศาล)	1	20.0

จากตารางที่ 70 แสดงการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับหนี้สูญทางการค้า ของบริษัทที่มีหนี้สูญทางการค้า จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่า วิธีการแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 80.0 จาก

จำนวนทั้งหมด 5 ราย ใช้วิธีเจรจากับลูกหนี้เพื่อให้ชำระหนี้ ส่วนรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 40.0 และ 20.0 ใช้วิธียืดเวลาการชำระให้แก่ลูกหนี้ และดำเนินการตามกฎหมาย (ฟ้องศาล) ตามลำดับ

ตารางที่ 71 แสดงการมีสินค้ำค้างสต็อกนานเกินระยะเวลาที่ควรจะขาย

การมีสินค้ำค้างสต็อก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีสินค้ำค้างสต็อก	24	88.9
มีสินค้ำค้างสต็อก	3	11.1
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 71 แสดงการมีสินค้ำค้างสต็อกนานเกินระยะเวลาที่ควรจะขาย พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีสินค้ำค้างสต็อกลักษณะเช่นนี้ ร้อยละ 88.9 ส่วนที่เหลือร้อยละ 11.1 พบว่ามีสินค้ำค้างสต็อก

ตารางที่ 72 แสดงการจัดการเกี่ยวกับสินค้ำค้างสต็อกนานเกินระยะเวลาที่ควรจะขาย

วิธีการจัดการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระบายออกโดยการขายลดราคา	2	66.7
ระบายออกโดยนำมาเป็นของแจกแถม	1	33.3

จากตารางที่ 72 แสดงถึงการจัดการเกี่ยวกับสินค้ำค้างสต็อกนานเกินระยะเวลาที่ควรจะขาย ของกิจการจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่า 2 ใน 3 ราย หรือร้อยละ 66.7 จัดการโดยระบายออกด้วยการขายลดราคา ส่วนที่เหลือคือร้อยละ 33.3 ระบายออกด้วยการนำมาเป็นของแจกแถม

4.5 ข้อมูลด้านการตลาด

การศึกษาด้านการตลาด ประกอบด้วย การศึกษาสภาพตลาด การแข่งขัน และส่วนประสมทางการตลาด คือ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด ได้ผลการศึกษาแสดงในตารางที่ 73 – 89

ตารางที่ 73 แสดงการคัดเกรดลำไยอบแห้งที่จัดจำหน่าย

การคัดเกรดลำไยอบแห้ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการคัดเกรด	27	100.0
ไม่มีการคัดแบ่งเกรด	0	0.0
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 73 แสดงการคัดเกรดลำไยอบแห้งที่จัดจำหน่าย พบว่า ทั้งหมดมีการคัดเกรดลำไยอบแห้งเพื่อจำหน่าย

ตารางที่ 74 แสดงเกรดลำไยอบแห้งที่จัดจำหน่าย

เกรดลำไย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เกรด AA (25 มม. ขึ้นไป)	27	100.0
เกรด A (24 – 22 มม.)	27	100.0
เกรด B (21 – 18 มม.)	20	74.1
เกรด C (18 มม. ลงมา)	12	44.4

จากตารางที่ 74 แสดงเกรดลำไยอบแห้งที่จำหน่าย ซึ่งมีกลุ่มประชากรหลายรายมีการคัดแบ่งเกรดลำไยอบแห้งออกเป็นหลายเกรด จึงเลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้พบว่า ทั้งหมดมีการแบ่งเกรดออกเป็นขนาด AA และ A รองลงมาคือ ร้อยละ 74.1 มีการเป็นคัดเกรด B และร้อยละ 44.4 มีการคัดแบ่งเป็นเกรด C

ตารางที่ 75 แสดงชนิดวัสดุสำหรับบรรจุหีบห่อภายนอกผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง

วัสดุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
บรรจุกล่องกระดาษ	17	63.0
บรรจุถุงพลาสติกที่สั่งทำพิเศษ	9	33.3
บรรจุถุงพลาสติกทั่วไป	6	22.2
อื่น ๆ	1	3.7

จากตารางที่ 75 แสดงชนิดวัสดุสำหรับบรรจุหีบห่อภายนอกผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง พบว่า กลุ่มประชากรบางรายเลือกใช้วัสดุบรรจุหีบห่อหลายชนิด จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่า ส่วนใหญ่บรรจุในกล่องกระดาษ คิดเป็นร้อยละ 63.0 รองลงมาคือ บรรจุในถุงพลาสติกที่สั่งทำพิเศษ และบรรจุในถุงพลาสติกทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ 22.2 ส่วนกลุ่มที่ใช้วัสดุอื่น ๆ มีเพียงร้อยละ 3.7 เท่านั้น

ตารางที่ 76 แสดงราคาจำหน่ายต่อกิโลกรัมของลำไยอบแห้งทั้งเปลือกจำแนกตามเกรด

ราคาจำหน่ายต่อกิโลกรัม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เกรด AA ราคา 70 – 100 บาท	26	96.3
เกรด A ราคา 50 – 70 บาท	25	92.6
เกรด B ราคา 25 – 45 บาท	22	81.5
เกรด C ราคา 5 – 15 บาท	12	44.4

จากตารางที่ 76 แสดงราคาจำหน่ายต่อกิโลกรัมของลำไยอบแห้งทั้งเปลือกจำแนกตามเกรด โดยมีกลุ่มประชากรบางรายเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ซึ่งพบว่าเกือบทั้งหมดคือ ร้อยละ 96.3 จำหน่ายลำไยอบแห้งทั้งเปลือกเกรด AA ราคาต่อกิโลกรัมประมาณ 70 – 100 บาท รองลงมาคือ ร้อยละ 92.6 จำหน่ายลำไยอบแห้งทั้งเปลือกเกรด A ราคาต่อกิโลกรัมละ 50 – 70 บาท ส่วนร้อยละ 81.5 จัดจำหน่ายลำไยอบแห้งทั้งเปลือกเกรด B ในราคาต่อกิโลกรัมละ 25 – 45 บาท และร้อยละ 44.4 จำหน่ายลำไยอบแห้งทั้งเปลือกเกรด C ราคาต่อกิโลกรัมละ 5 – 15 บาท

ตารางที่ 77 แสดงการตั้งราคาจำหน่ายต่อกิโลกรัมของลำไยอบแห้งแบบแกะเปลือกแต่ละเกรด

การตั้งราคา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีการตั้งราคา	18	66.7
มีการตั้งราคา	9	33.3
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 77 แสดงการตั้งราคาจำหน่ายต่อกิโลกรัมของลำไยอบแห้งแบบแกะเปลือก แต่ละเกรด พบว่า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 66.7 ไม่ได้ตั้งราคา ส่วนกลุ่มที่ตั้งราคาไว้ มีเพียงร้อยละ 33.3

ตารางที่ 78 แสดงราคาจำหน่ายต่อกิโลกรัมของลำไยอบแห้งแบบแกะเปลือกแต่ละเกรด

ราคาจำหน่ายต่อกิโลกรัม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เนื้อสีทอง ราคา 200 – 250 บาท	8	88.9
เนื้อสีดำ ราคา 100 – 150 บาท	4	44.4

จากตารางที่ 78 แสดงราคาจำหน่ายต่อกิโลกรัมของลำไยอบแห้งแบบแกะเปลือกแต่ละเกรด ของกลุ่มที่ได้ตั้งราคาไว้ จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่าจำนวน 8 ใน 9 หรือคิดเป็นร้อยละ 88.9 ตั้งราคาจำหน่ายลำไยอบแห้งแบบแกะเปลือกชนิดเนื้อสีทอง ราคาต่อกิโลกรัมละ 200 – 250 บาท ส่วนร้อยละ 44.4 ตั้งราคาลำไยอบแห้งแบบแกะเปลือกชนิดเนื้อสีดำ ราคาต่อกิโลกรัมละ 100 – 150 บาท

ตารางที่ 79 แสดงวิธีการที่ใช้ในการตั้งราคาผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง

วิธีการที่ใช้ในการตั้งราคา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การตั้งราคาตามผู้นำตลาด	23	85.2
การตั้งราคาตามต้นทุนการผลิต	6	22.2
การตั้งราคาเพื่อให้ได้รับกำไรตามเป้าหมาย	2	7.4
อื่น ๆ	2	7.4

จากตารางที่ 79 แสดงวิธีการที่ใช้ในการตั้งราคาผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง ซึ่งบางรายใช้วิธีการหลายวิธีในการตั้งราคา จึงเลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 85.2 ตั้งราคาตามผู้นำตลาด รองลงมาคือ ร้อยละ 22.2 ตั้งราคาตามต้นทุนการผลิต ในขณะที่อีกสองกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 7.4 เท่ากัน ตั้งราคาโดยให้ได้รับกำไรตามเป้าหมาย และใช้วิธีการอื่น ๆ

ตารางที่ 80 แสดงช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง

ช่องทางการจัดจำหน่าย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ผู้ผลิต → ผู้ค้าส่ง → ผู้ค้าปลีก → ผู้บริโภค	20	74.1
ผู้ผลิต → ผู้ค้าปลีก → ผู้บริโภค	7	25.9
ผู้ผลิต → ผู้บริโภค	1	3.7
อื่น ๆ	1	3.7

จากตารางที่ 80 แสดงช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง โดยบางรายมีช่องทางมากกว่า 1 ช่องทาง จึงเลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 74.1 มีช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งในลักษณะ ผู้ผลิต → ผู้ค้าส่ง → ผู้ค้าปลีก → ผู้บริโภค รองลงมาคือ ร้อยละ 25.9 มีช่องทางจัดจำหน่ายในลักษณะ ผู้ผลิต → ผู้ค้าปลีก → ผู้บริโภค ส่วนอีกสองกลุ่มคิดเป็นร้อยละ 3.7 เท่ากัน มีช่องทางจัดจำหน่ายลักษณะ ผู้ผลิต → ผู้บริโภค และในลักษณะอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ตามลำดับ

ตารางที่ 81 แสดงวิธีการส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งภายในประเทศ

วิธีการส่งเสริมการตลาด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การประชาสัมพันธ์ การให้ข่าวเกี่ยวกับสินค้าของบริษัท	15	55.6
ขายตรงโดยใช้พนักงาน	4	14.8
โฆษณา	3	11.1
ส่งเสริมการขาย เช่น การลด แลก แจก แถม	1	3.7
อื่น ๆ	2	7.4

จากตารางที่ 81 แสดงวิธีการส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งภายในประเทศ ซึ่งมีกลุ่มประชากรบางรายใช้วิธีการหลาย ๆ รูปแบบร่วมกัน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ พบว่าโดยส่วนใหญ่ นิยมใช้วิธีประชาสัมพันธ์โดยการให้ข่าวเกี่ยวกับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ของบริษัท คิดเป็นร้อยละ 55.6 วิธีรองลงมาได้แก่ การขายตรงโดยพนักงานของบริษัท คิดเป็นร้อยละ 14.8 ส่วนกลุ่มที่ใช้การโฆษณา การส่งเสริมการขายด้วยการลด แลก แจก แถม พบเพียงร้อยละ 11.1 และ 3.7 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มที่ใช้วิธีอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตารางที่ 82 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพตลาดลำไยอบแห้งในช่วงปีที่ผ่านมา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพตลาด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สินค้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด	16	59.3
มีการแข่งขันสูงเพราะผู้ผลิตมีจำนวนมากขึ้น	10	37.0
ผู้บริโภคนิยมบริโภคลำไยอบแห้งมากขึ้น	8	29.6

จากตารางที่ 82 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพตลาดลำไยอบแห้งในช่วงปีที่ผ่านมา มีบางรายเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 59.3 มีความเห็นตรงกันว่าสภาพตลาดมีลักษณะที่สินค้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าหรือตลาด ส่วนรองลงมาคือร้อยละ 37.0 และ 29.6 เห็นว่าปีที่ผ่านมามีการแข่งขันสูง เพราะผู้ผลิตมีจำนวนมากขึ้น และผู้บริโภคนิยมบริโภคลำไยอบแห้งมากขึ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 83 แสดงการคาดการณ์เกี่ยวกับสภาพตลาดลำไยอบแห้งในปี 2543

การคาดการณ์สภาพตลาด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การแข่งขันจะสูงขึ้น เพราะผู้ผลิตมีจำนวนมากขึ้น	23	85.2
มีการนำลำไยไปแปรรูปมากยิ่งขึ้น	9	33.3
คู่ทางตลาดซัดเงินมากขึ้น เพราะภาครัฐส่งเสริม สนับสนุนอย่างมาก	4	14.8
ผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับคุณภาพของวัตถุดิบมากขึ้น	2	7.4

จากตารางที่ 83 แสดงการคาดการณ์เกี่ยวกับสภาพตลาดลำไยอบแห้งในปี 2543 โดยมีกลุ่มประชากรบางรายเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ ทั้งนี้จากผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 85.2 คาดว่าการแข่งขันจะสูงขึ้นเพราะผู้ผลิตมีมากขึ้น รองลงมาร้อยละ 33.3 และ 14.8 คาดว่าจะมีการนำลำไยไปแปรรูปมากยิ่งขึ้น และคู่ทางตลาดลำไยอบแห้งจะซัดเงินมากขึ้น ทั้งนี้เพราะภาครัฐส่งเสริม สนับสนุนเป็นอย่างมาก ตามลำดับ ในขณะที่มีเพียงร้อยละ 7.4 เท่านั้น ที่คาดว่า ผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับคุณภาพของวัตถุดิบมากขึ้น

ตารางที่ 84 แสดงสัดส่วนการจำหน่ายลำไยอบแห้งของบริษัท

สัดส่วนการจำหน่าย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ส่งออกตลาดต่างประเทศมากกว่าจำหน่ายในประเทศ	9	33.3
จำหน่ายในประเทศมากกว่าการส่งออก	8	29.6
ส่งออกตลาดต่างประเทศทั้งหมด	6	22.2
จำหน่ายในประเทศทั้งหมด	3	11.1
ไม่ระบุ/ไม่ตอบ	1	3.7
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 84 แสดงสัดส่วนการจำหน่ายลำไยอบแห้งของบริษัท ทั้งนี้พบว่าสัดส่วนการจำหน่ายลำไยอบแห้งของกิจการส่วนใหญ่ เป็นการส่งออกตลาดต่างประเทศมากกว่าการจำหน่ายในประเทศ ถึงร้อยละ 33.3 รองลงมาเป็นการจำหน่ายในประเทศมากกว่าการส่งออก พบร้อยละ 29.6 ขณะที่กลุ่มที่ส่งออกตลาดต่างประเทศทั้งหมด กับกลุ่มที่จำหน่ายในประเทศทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 22.2 และ 11.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 85 แสดงตลาดรับซื้อในประเทศที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งจากโรงงานอบแห้งลำไย

ตลาดรับซื้อภายในประเทศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พ่อค้าส่งและพ่อค้าปลีกมารับซื้อ ไปจำหน่ายอีกทอดหนึ่ง	19	70.4
ตลาดกลางรับซื้อสินค้าเกษตร (อตค.)	2	7.4
ร้านขายของฝากของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว	2	7.4
มินิมาร์ท เช่น เซเว่น-อีเลฟเว่น เอเอ็ม-พีเอ็ม	1	3.7

จากตารางที่ 85 แสดงตลาดรับซื้อในประเทศที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งจากโรงงานอบแห้งลำไย ซึ่งมีบางโรงงานที่มีตลาดรับซื้อหลายแหล่งที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งของโรงงาน จึงเลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ อย่างไรก็ตามก็ศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 70.4 มีพ่อค้าส่งและพ่อค้าปลีกมารับซื้อผลิตภัณฑ์จากโรงงานไปจำหน่ายอีกทอดหนึ่ง รองลงมาพบว่าได้แก่ ตลาดกลางรับซื้อสินค้าเกษตร (อตค.) และ ร้านขายของฝากของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 7.4 เท่ากัน ส่วนตลาดรับซื้อที่เป็นร้านมินิมาร์ท เช่น เซเว่น-อีเลฟเว่น หรือ เอเอ็ม-พีเอ็ม เป็นต้น มีเพียงร้อยละ 3.7 เท่านั้น

ตารางที่ 86 แสดงการส่งออกลำไยอบแห้งไปยังตลาดต่างประเทศ

การส่งออก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการส่งออก	16	59.3
ไม่ได้ส่งออก	11	40.7
รวม	27	100.0

จากตารางที่ 86 แสดงการส่งออกลำไยอบแห้งไปยังตลาดต่างประเทศ โดยพบว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 59.3 ส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ ส่วนที่ไม่ได้ส่งออก พบว่ามีถึงร้อยละ 40.7

ตารางที่ 87 แสดงตลาดส่งออกต่างประเทศที่ได้ส่งลำไยอบแห้งไปจำหน่าย

ตลาดส่งออกต่างประเทศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เกาหลีใต้	16	100.0
สหรัฐอเมริกา	16	100.0
แคนาดา	16	100.0
ออสเตรเลีย	16	100.0
ยุโรป	16	100.0
สิงคโปร์	15	93.8
มาเลเซีย	15	93.8
ญี่ปุ่น	13	81.3
ไต้หวัน	10	62.5
จีน	3	18.8

จากตารางที่ 87 แสดงตลาดส่งออกต่างประเทศของกลุ่มประชากรที่ส่งลำไยอบแห้งไปจำหน่าย จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 ทั้งนี้กลุ่มประชากรบางรายมีตลาดส่งออกอยู่ในหลายประเทศ จึงเลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ โดยพบว่าทั้งหมดส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งไปยังประเทศเกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย และแถบประเทศยุโรป อันดับรองลงมา ร้อยละ 93.8 ส่งออกไปยังประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย ในขณะที่ร้อยละ 62.5 ส่งออกไปยังประเทศไต้หวัน และมีเพียงร้อยละ 18.8 เท่านั้น ที่มีตลาดส่งออกในประเทศจีน

ตารางที่ 88 แสดงการหาดลาดส่งออกต่างประเทศ

การหาดลาดส่งออก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ต่างประเทศติดต่อมาเอง	14	87.5
หาดลาดเอง	4	25.0
ด้วยความร่วมมือจากกรมส่งเสริมการส่งออก	3	18.8
สถาบันการเงินเป็นผู้แนะนำตลาดให้	1	6.3

จากตารางที่ 88 แสดงการหาดลาดส่งออกต่างประเทศ ของกลุ่มผู้ประกอบการที่ส่งออกผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้ง จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่าตลาดต่างประเทศของผู้ส่งออกส่วนใหญ่เป็นผู้ติดต่อมาเอง คิดเป็นร้อยละ 87.5 รองลงมาคือ ร้อยละ 25.0 หาดลาดส่งออกด้วยตัวเอง ส่วนกลุ่มประชากรที่หาดลาดส่งออกด้วยความร่วมมือจากกรมส่งเสริมการส่งออก และสถาบันการเงินเป็นผู้แนะนำตลาดให้ พบเพียงร้อยละ 18.8 และ 6.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 89 แสดงการดำเนินการส่งออกลำไยอบแห้งไปยังตลาดต่างประเทศ

การดำเนินการส่งออก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จ้างบริษัทส่งออกเพราะผลิตอย่างเดียว	10	62.5
ดำเนินการส่งออกเองทั้งหมดทุกขั้นตอน	5	31.3
ดำเนินการส่งออกเองและจ้างบริษัทส่งออกบ้างเป็นบางครั้ง	1	6.3
รวม	16	100.0

จากตารางที่ 89 แสดงการดำเนินการส่งออกลำไยอบแห้งไปยังตลาดต่างประเทศ จากจำนวนผู้ส่งออก 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 62.5 ของจำนวนนี้ จ้างบริษัทที่ทำธุรกิจบริการส่งออกให้เป็นผู้ดำเนินการให้ เพราะส่วนใหญ่นั้นเป็นผู้ผลิตอย่างเดียว ส่วนรองลงมาคือร้อยละ 31.3 ดำเนินการส่งออกเองทุกขั้นตอน และที่เหลือนั้น คิดเป็นร้อยละ 6.3 ดำเนินการส่งออกเองบ้าง และจ้างบริษัทส่งออกบ้างบางครั้ง

4.6 ปัญหาจากการดำเนินงานประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง

สำหรับการศึกษาปัญหาการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วย ปัญหาด้านการจัดการ ปัญหาด้านการผลิต ปัญหาด้านการบัญชีและการเงิน และปัญหาด้านการตลาด ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

4.6.1 ปัญหาด้านการจัดการ

ปัญหาด้านการจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งในครั้งนี้ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 90

ตารางที่ 90 แสดงระดับของปัญหาด้านการจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาด้านการจัดการ	ระดับของปัญหา (จำนวน (ร้อยละ))					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา		
1) ด้านการวางแผน							
1. แผนงานกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน	0 (0.0)	10 (37.0)	11 (40.7)	3 (11.1)	3 (11.1)	2.04	น้อย
2. ขาดความชำนาญในการวางแผน	1 (3.7)	5 (18.5)	13 (48.1)	6 (22.2)	2 (7.4)	1.89	น้อย
3. ไม่มีการวางแผนและปรับปรุงแผนงานให้เหมาะสม	0 (0.0)	4 (14.8)	11 (40.7)	9 (33.3)	3 (11.1)	1.59	น้อยที่สุด
4. มีการวางแผนงานทุกระดับแต่ไม่ได้นำมาปฏิบัติ	0 (0.0)	4 (14.8)	15 (55.6)	4 (14.8)	4 (14.8)	1.70	น้อย
5. สภาพเศรษฐกิจไม่แน่นอนทำให้คาดการณ์ล่วงหน้าได้ลำบาก	5 (18.5)	10 (37.0)	8 (29.6)	4 (14.8)	0 (0.0)	2.59	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						1.96	น้อย
2) ด้านการจัดองค์กร							
6. การจัดแผนงานไม่เหมาะสม	0 (0.0)	3 (11.1)	16 (59.3)	4 (14.8)	4 (14.8)	1.67	น้อย
7. การกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบไม่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน	0 (0.0)	2 (7.4)	18 (66.7)	4 (14.8)	3 (11.1)	1.70	น้อย

ตารางที่ 90 (ต่อ)

ปัญหาด้านการจัดการ	ระดับของปัญหา (จำนวน (ร้อยละ))					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา		
8. ไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบแก่ผู้ได้บังคับบัญชา	0 (0.0)	2 (7.4)	11 (40.7)	10 (37.0)	4 (14.8)	1.41	น้อยที่สุด
9. รูปแบบการแบ่งสายการบังคับบัญชาไม่ชัดเจน	1 (3.7)	4 (14.8)	11 (40.7)	5 (18.5)	6 (22.2)	1.59	น้อยที่สุด
10. ผู้บังคับบัญชาแต่ละคนไม่สามารถควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากขนาดการควบคุมไม่เหมาะสม	2 (7.4)	5 (18.5)	11 (40.7)	6 (22.2)	3 (11.1)	1.89	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						1.65	น้อย
3) ด้านการจัดบุคลากรเข้าทำงาน							
11. พนักงาน/ลูกจ้างไม่มีประสิทธิภาพและความชำนาญ ต้องเสียเวลาฝึกหัด	3 (11.1)	13 (48.1)	6 (22.2)	3 (11.1)	2 (7.4)	2.44	มาก
12. พนักงาน/ลูกจ้างไม่มีความขยันอดทนในการทำงาน	2 (7.4)	12 (44.4)	5 (18.5)	6 (22.2)	2 (7.4)	2.22	น้อย
13. พนักงาน/ลูกจ้างไม่ซื่อสัตย์ต่อโรงงาน เช่น ขโมยผลิตภัณฑ์ วัสดุที่ใช้ต่าง ๆ เป็นต้น	1 (3.7)	5 (18.5)	8 (29.6)	6 (22.2)	7 (25.9)	1.41	น้อยที่สุด
14. พนักงาน/ลูกจ้างมีระดับการศึกษาที่ต่างกันทำให้ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่างกัน	1 (3.7)	7 (25.9)	13 (48.1)	5 (18.5)	1 (3.7)	2.07	น้อย
15. พนักงาน/ลูกจ้างติดต่อสื่อสารกันไม่ชัดเจนทำให้เกิดข้อผิดพลาดบ่อยครั้ง	1 (3.7)	10 (37.0)	11 (40.7)	3 (11.1)	2 (7.4)	2.33	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						2.09	น้อย
4) ด้านการสั่งการ							
16. สั่งการแล้วพนักงาน/ลูกจ้างไม่เข้าใจ แต่ก็ไม่ซักถาม	1 (3.7)	6 (22.2)	12 (44.4)	8 (29.6)	0 (0.0)	2.00	น้อย

ตารางที่ 90 (ต่อ)

ปัญหาคำถามการจัดการ	ระดับของปัญหา (จำนวน (ร้อยละ))					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา		
17. พนักงาน/ลูกจ้างขาดความสนใจขณะ สั่งการ	2 (7.4)	4 (14.8)	13 (48.1)	6 (22.2)	2 (7.4)	1.93	น้อย
18. พนักงาน/ลูกจ้างขาดความศรัทธา หรือความนิยมในตัวหัวหน้าหรือผู้ สั่งการ	1 (3.7)	2 (7.4)	11 (40.7)	9 (33.3)	4 (14.8)	1.52	น้อยที่สุด
19. หัวหน้าหรือผู้สั่งการขาดภาวะการ เป็นผู้นำ	0 (0.0)	1 (3.7)	12 (44.4)	8 (29.6)	6 (22.2)	1.30	น้อยที่สุด
20. พนักงาน/ลูกจ้างไม่ให้ความร่วมมือ เพราะขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	0 (0.0)	2 (7.4)	12 (44.4)	9 (33.3)	4 (14.8)	1.44	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						1.64	น้อย
5) ด้านการควบคุม							
21. กระบวนการควบคุม ไม่สามารถควบคุมงาน ได้อย่างต่อเนื่อง	0 (0.0)	2 (7.4)	15 (55.6)	6 (22.2)	4 (14.8)	1.56	น้อยที่สุด
22. การขาดความรู้และความชำนาญด้าน เทคนิคการควบคุมที่ใช้ในการผลิต ถ้าโยบแห้ง	1 (3.7)	4 (14.8)	11 (40.7)	9 (33.3)	2 (7.4)	1.74	น้อย
23. ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการควบคุม	0 (0.0)	5 (18.5)	12 (44.4)	6 (22.2)	4 (14.8)	1.67	น้อย
24. การควบคุมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้น	0 (0.0)	5 (18.5)	14 (51.9)	7 (25.9)	1 (3.7)	1.85	น้อย
25. ต้องเข้มงวดเรื่องเวลาที่ใช้ในการอบ ถ้าโย	1 (3.7)	5 (18.5)	11 (40.7)	7 (25.9)	3 (11.1)	1.78	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						1.72	น้อย

จากตารางที่ 90 แสดงระดับของปัญหาด้านการจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไย ออบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยปัญหาด้านการวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากรเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุม ซึ่งได้ผลการศึกษา ดังนี้

1) ปัญหาด้านการวางแผน

ระดับปัญหาด้านการวางแผนโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับน้อย แต่ในรายละเอียดพบว่า ผู้ประกอบการมีระดับปัญหาด้านการวางแผนมากที่สุด คือร้อยละ 18.5 มีปัญหาในเรื่องสภาพเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน ทำให้การวางแผนและคาดการณ์ล่วงหน้าได้ลำบาก ในขณะที่ร้อยละ 37.0 มีระดับปัญหา มาก ในเรื่องแผนงานกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน มีจำนวนเท่ากับกลุ่มที่มีปัญหาเรื่องสภาพเศรษฐกิจไม่แน่นอน ทำให้วางแผนหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้ลำบาก ส่วนร้อยละ 55. มีระดับปัญหาน้อยในเรื่อง องค์การของตนมีการวางแผนงานทุกระดับไว้แล้ว แต่มิได้นำมาปฏิบัติ ในขณะที่ร้อยละ 33.3 มีระดับ ปัญหาน้อยที่สุดในเรื่อง ไม่มีการวางแผนและปรับปรุงแผนงานให้เหมาะสม อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 14.8 ที่ไม่มีไม่มีปัญหาในเรื่อง มีการวางแผนงานทุกระดับไว้แล้วแต่มิได้นำมาปฏิบัติ

2) ปัญหาด้านการจัดองค์การ

ระดับปัญหาด้านการจัดองค์การโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับน้อย แต่ในรายละเอียดพบว่า ผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 7.4 และ 18.5 มีระดับปัญหามากที่สุด และมาก ในเรื่องผู้บังคับบัญชา แต่ละคนไม่สามารถควบคุมการปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากขนาดการควบคุมไม่เหมาะสม ส่วน ร้อยละ 66.7 กลับมีระดับปัญหาน้อย ในเรื่องการกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบไม่เหมาะสมกับ ตำแหน่งงาน ในขณะที่ร้อยละ 37.0 พบว่ามีระดับปัญหาน้อยที่สุดในเรื่อง ไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่ผู้บังคับบัญชา และมีกลุ่มผู้ประกอบการมากถึงร้อยละ 22.2 ที่พบว่า ไม่มีปัญหาในเรื่องรูปแบบการแบ่งสายการบังคับบัญชาไม่ชัดเจน

3) ปัญหาด้านการจัดบุคลากรเข้าทำงาน

ระดับปัญหาด้านการจัดบุคลากรเข้าทำงานโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับน้อย แต่ในราย ละเอียดพบว่า กลุ่มผู้ประกอบการร้อยละ 11.1 และ 48.1 มีระดับปัญหามากที่สุด และมาก ในเรื่อง พนักงาน/ลูกจ้างไม่มีประสิทธิภาพและความชำนาญ ทำให้ต้องเสียเวลาฝึกหัด และร้อยละ 48.1 ก็พบว่า มีระดับปัญหาน้อย ในเรื่องพนักงาน/ลูกจ้างมีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้ความสามารถในการแก้ ปัญหาเฉพาะหน้าต่างกัน ส่วนร้อยละ 22.2 เท่ากัน กลับพบว่า มีระดับปัญหาน้อยที่สุดใน 2 เรื่อง คือ พนักงาน/ลูกจ้างไม่มีความขยันอดทนในการทำงาน และไม่ซื้อสัตย์ต่อโรงงาน เช่น ขโมยผลิตภัณฑ์ หรือวัสดุต่าง ๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีกลุ่มผู้ประกอบการมากถึงร้อยละ 25.9 ที่พบว่าไม่มีปัญหาใน เรื่องพนักงาน/ลูกจ้างไม่ซื้อสัตย์ต่อโรงงาน

4) ปัญหาด้านการสั่งการ

ระดับปัญหาด้านการสั่งการโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับน้อย แต่ในรายละเอียดพบว่า มีกลุ่มผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 7.4 มีระดับปัญหามากที่สุด ในเรื่องพนักงาน/ลูกจ้างขาดความสนใจขณะสั่งการ ส่วนร้อยละ 22.2 พบว่ามีระดับปัญหามาก ในเรื่องสั่งการแล้วพนักงาน/ลูกจ้างไม่เข้าใจแต่ก็ไม่ซักถาม ในขณะที่มีกลุ่มผู้ประกอบการมากถึงร้อยละ 48.1 มีระดับปัญหาน้อย ในเรื่องพนักงาน/ลูกจ้างขาดความสนใจขณะสั่งการ และร้อยละ 33.3 เท่ากัน มีระดับปัญหาน้อยที่สุดใน 2 เรื่องคือ พนักงาน/ลูกจ้าง ขาดความศรัทธาหรือความนิยมในตัวหัวหน้าหรือผู้สั่งการ และไม่ให้ความร่วมมือ เพราะขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้มีถึงร้อยละ 22.2 ที่พบว่าไม่มีปัญหาในเรื่องหัวหน้า หรือผู้สั่งการขาดภาวะการเป็นผู้นำ

5) ปัญหาด้านการควบคุม

ระดับปัญหาด้านการควบคุมโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน แต่ในรายละเอียดพบว่า มีผู้ประกอบการร้อยละ 3.7 เท่ากัน มีระดับปัญหามากที่สุดใน 2 เรื่อง คือ กระบวนการควบคุมไม่สามารถควบคุมงานได้อย่างต่อเนื่อง และต้องเข้มงวดเรื่องเวลาที่ใช้ในการอบลำไย ส่วนร้อยละ 18.5 กลับมีระดับปัญหามาก ใน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการควบคุม 2) การควบคุมต้องเสียเวลาค่าใช้จ่ายสูงขึ้น และ 3) ต้องเข้มงวดเรื่องเวลาที่ใช้ในการอบลำไย ขณะที่ร้อยละ 55.6 มีระดับปัญหาน้อยในเรื่อง กระบวนการควบคุมไม่สามารถควบคุมงานได้อย่างต่อเนื่อง และร้อยละ 33.3 พบว่ามีระดับปัญหาน้อยที่สุดในเรื่อง การขาดความรู้และความชำนาญด้านเทคนิคการควบคุมที่ใช้ในการผลิตลำไยอบแห้ง ทั้งนี้ปรากฏว่ามีกลุ่มผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 14.8 เท่ากัน ที่ไม่มีปัญหาใน 2 เรื่อง คือ กระบวนการควบคุมไม่สามารถควบคุมงานได้อย่างต่อเนื่อง และขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการควบคุม

4.6.2 ปัญหาด้านการผลิต

การศึกษาปัญหาด้านการผลิตของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งในครั้งนี ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 91

ตารางที่ 91 แสดงระดับของปัญหาด้านการผลิต ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาด้านการผลิต	ระดับของปัญหา (จำนวน (ร้อยละ))					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา		
1. ราคาวัตถุดิบ (ลำไย) มีราคาแพง	5 (18.5)	2 (7.4)	11 (40.7)	6 (22.2)	3 (11.1)	2.00	น้อย
2. เกิดความเสียหายของวัตถุดิบ (ลำไย) เนื่องจากการผลิตและใช้ไม่ได้เป็นจำนวนมาก	2 (7.4)	4 (14.8)	10 (37.0)	11 (40.7)	0 (0.0)	1.89	น้อย
3. ต้นทุนในการผลิตลำไยอบแห้งต่อ กิโลกรัมสูงเกินไป ทำให้ได้กำไรน้อยหรือขาดทุน	3 (11.1)	6 (22.2)	6 (22.2)	9 (33.3)	3 (11.1)	1.89	น้อย
4. การชำรุดเสียหายของเครื่องจักรตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต	0 (0.0)	8 (29.6)	8 (29.6)	8 (29.6)	2 (7.4)	1.78	น้อย
5. การใช้แรงงานคนเพียงอย่างเดียว ในการคัดเกรดลำไยทำให้เสียเวลามาก	5 (18.5)	2 (7.4)	10 (37.0)	5 (18.5)	5 (18.5)	1.89	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						1.89	น้อย

จากตารางที่ 91 แสดงระดับของปัญหาด้านการผลิตของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ประกอบการคิดเป็นร้อยละ 18.5 มีระดับปัญหามากที่สุดในเรื่องราคาวัตถุดิบ (ลำไย) มีราคาแพง และการใช้แรงงานคนเพียงอย่างเดียวในการคัดเกรดลำไย ทำให้เสียเวลามาก ส่วนร้อยละ 29.6 พบว่ามีระดับปัญหามาก ในเรื่องการชำรุดเสียหายของเครื่องจักรตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ในขณะที่ร้อยละ 40.7 มีระดับปัญหาน้อย ในเรื่องราคาวัตถุดิบ (ลำไย) มีราคาแพง และร้อยละ 40.7 มีระดับปัญหาน้อยที่สุดในเรื่องเกิดความเสียหายของวัตถุดิบ (ลำไย) เนื่องจากการผลิต และลำไยใช้ไม่ได้เป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม มีกลุ่มผู้ประกอบการร้อยละ 18.5 ที่พบว่าไม่

มีปัญหาในด้านการใช้แรงงานคนเพียงอย่างเดียวในการคัดเกรดลำไยทำให้เสียเวลามาก

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาด้านการผลิตโดยรวม พบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น

4.6.3 ปัญหาด้านการเงินและการบัญชี

การศึกษาถึงปัญหาด้านการเงินและการบัญชี ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในครั้งนี้ ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 92

ตารางที่ 92 แสดงระดับของปัญหาด้านการเงินและการบัญชีของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาด้านการเงินและการบัญชี	ระดับของปัญหา (จำนวน (ร้อยละ))					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา		
1. การลงบัญชีไม่รัดกุมเท่าที่ควร	0 (0.0)	4 (14.8)	15 (55.6)	6 (22.2)	2 (7.4)	1.78	น้อย
2. เงินสดหมุนเวียนในการชำระค่าวัตถุดิบ (ลำไย) ไม่เพียงพอ	1 (3.7)	5 (18.5)	12 (44.4)	5 (18.5)	4 (14.8)	1.78	น้อย
3. การขาดแหล่งเงินทุนที่สนับสนุนในการดำเนินงาน	1 (3.7)	7 (25.9)	7 (25.9)	7 (25.9)	5 (18.5)	1.70	น้อย
4. ลูกหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมากทำให้หนี้สงสัยจะสูญเพิ่มสูงขึ้น	1 (3.7)	2 (7.4)	2 (7.4)	11 (40.7)	11 (40.7)	0.93	น้อยที่สุด
5. ไม่ใช้มีออทธิพในการวางแผนการเงิน	0 (0.0)	3 (11.1)	7 (25.9)	11 (40.7)	6 (22.2)	1.26	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						1.49	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 92 แสดงระดับของปัญหาด้านการเงินและการบัญชี ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการคิดเป็นร้อยละ 3.7 เท่ากัน มีระดับปัญหามากที่สุด ใน 3 เรื่องด้วยกันคือ 1) เงินสดหมุนเวียนในการชำระค่าวัตถุดิบ (ลำไย) ไม่เพียงพอ 2) การขาดแหล่งเงินทุนที่สนับสนุนในการดำเนินงาน และ 3) ลูกหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมากทำให้หนี้สงสัยจะสูญเพิ่มสูงขึ้น ส่วนร้อยละ 25.9 พบว่ามีระดับปัญหา มาก ในเรื่องการขาดแหล่งเงินทุนที่

สนับสนุนในการดำเนินงาน ในขณะที่ร้อยละ 40.7 พบว่ามีระดับปัญหาน้อย ในเรื่องลูกหนี้ค้างชำระ เป็นจำนวนมากทำให้หนี้สงสัย จะสูญเพิ่มสูงขึ้น และในเรื่องไม่ใช้มืออาชีพในการวางแผนการเงิน และร้อยละ 40.7 เช่นเดียวกันพบว่า ไม่มีปัญหาในเรื่อง ลูกหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมากทำให้หนี้สงสัย จะสูญเพิ่มสูงขึ้น

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาด้านการเงินและการบัญชีโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด และเมื่อจำแนกเป็นรายประเด็นตามค่าเฉลี่ยพบว่า กลุ่มผู้ประกอบการมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อย ในเรื่อง การลงบัญชีไม่รัดกุมเท่าที่ควร และเงินสดหมุนเวียนในการชำระค่าวัสดุคิบ (ลำไย) ไม่เพียงพอ และขาด แหล่งเงินทุนที่สนับสนุนในการดำเนินงาน โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.78, 1.78 และ 1.70 ตามลำดับ และมีระดับปัญหาเฉลี่ยน้อยที่สุดในเรื่องการไม่ใช้มืออาชีพในการวางแผนการเงิน รวมทั้งมีลูกหนี้ค้าง ชำระเป็นจำนวนมากทำให้หนี้สงสัยจะสูญเพิ่มสูงขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.26 และ 0.93 ตามลำดับ

4.6.4 ปัญหาด้านการตลาด

การศึกษาปัญหาด้านการตลาดของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งในครั้งนี้ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 93

ตารางที่ 93 แสดงระดับของปัญหาด้านการตลาดของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาด้านการตลาด	ระดับของปัญหา (จำนวน (ร้อยละ))					ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีปัญหา		
1. คุณภาพผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งไม่ตรงตามมาตรฐาน	0 (0.0)	3 (11.1)	9 (33.3)	11 (40.7)	4 (14.8)	1.41	น้อยที่สุด
2. ไม่มีการวางแผนส่งเสริมการขายไว้ล่วงหน้า	1 (3.7)	2 (7.4)	11 (40.7)	8 (29.6)	5 (18.5)	1.48	น้อยที่สุด
3. นโยบายของรัฐด้านการส่งออกต่างประเทศไม่ชัดเจน	3 (11.1)	5 (18.5)	9 (33.3)	3 (11.1)	7 (25.9)	1.78	น้อย
4. คู่แข่งขันมีเป็นจำนวนมาก	5 (18.5)	14 (51.9)	3 (11.1)	3 (11.1)	2 (7.4)	2.63	มาก
5. ความต้องการและความนิยมของผู้บริโภคไม่แน่นอน	1 (3.7)	8 (29.6)	9 (33.3)	5 (18.5)	4 (14.8)	1.89	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						1.84	น้อย

จากตารางที่ 93 แสดงระดับของปัญหาด้านการตลาดของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับปัญหาในด้านนี้โดยรวม อยู่ในระดับน้อย แต่ในรายละเอียดพบว่า ผู้ประกอบการคิดเป็นร้อยละ 18.5 และ 51.9 มีระดับปัญหามากที่สุด และมากตามลำดับ ในเรื่อง คู่แข่งขันมีเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ร้อยละ 40.7 มีระดับปัญหาน้อยในเรื่อง ไม่มีวางแผนส่งเสริมการขายไว้ล่วงหน้า และร้อยละ 40.7 มีระดับปัญหาน้อยที่สุดในเรื่อง คุณภาพผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งไม่ตรงตามมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม พบว่ามีผู้ประกอบการร้อยละ 25.9 ที่พบว่าไม่มีปัญหาในเรื่องนโยบายของรัฐด้านการส่งออกต่างประเทศไม่ชัดเจน

เมื่อพิจารณาระดับของปัญหาด้านการตลาด โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับน้อย ถ้าจำแนกเป็นรายประเด็นตามค่าเฉลี่ย ผู้ประกอบการมีระดับปัญหามากในเรื่อง คู่แข่งขันมีเป็นจำนวนมาก มีคะแนน

เฉลี่ยเท่ากับ 2.63 และมีระดับของปัญหาน้อย ในเรื่องความต้องการ และความนิยมของผู้บริโภคที่มีความไม่แน่นอน รวมทั้งนโยบายของรัฐด้านการส่งออกต่างประเทศไม่ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.89 และ 1.78 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีระดับปัญหาน้อยที่สุดในเรื่อง ไม่มีการวางแผนส่งเสริมการขายไว้ล่วงหน้า และคุณภาพผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งไม่ตรงตามมาตรฐาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48 และ 1.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 94 สรุปค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาในการดำเนินงาน ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่

ปัญหาในการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
1) ปัญหาด้านการจัดการ		
- การวางแผน	1.96	น้อย
- การจัดองค์การ	1.65	น้อย
- การจัดบุคลากรเข้าทำงาน	2.09	น้อย
- การสั่งการ	1.64	น้อย
- การควบคุม	1.72	น้อย
2) ปัญหาด้านการผลิต	1.89	น้อย
3) ปัญหาด้านการเงินและการบัญชี	1.49	น้อยที่สุด
4) ปัญหาด้านการตลาด	1.84	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	1.79	น้อย

จากตารางที่ 94 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับปัญหาจากการดำเนินงาน ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าผู้ประกอบการมีระดับปัญหาน้อย และมีรายละเอียดของระดับปัญหาแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาด้านการจัดการ

ระดับของปัญหาด้านการจัดการ โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านการวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากรเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุม โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1.96, 1.65, 2.09, 1.64 และ 1.72

2) ปัญหาด้านการผลิต

ระดับของปัญหาด้านการผลิตโดยเฉลี่ยพบว่า อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.89

3) ปัญหาด้านการเงินและการบัญชี

ระดับของปัญหาด้านการเงินและการบัญชีโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.49

4) ปัญหาด้านการตลาด

ระดับของปัญหาด้านการตลาดโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.84

4.7 ข้อคิดเห็นของกลุ่มประชากรเกี่ยวกับการประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง

การศึกษาครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า

- 1) ส่วนใหญ่ต้องการให้ภาครัฐเร่งประกันราคาลำไยอบแห้ง พร้อมทั้งจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาเพื่อดำเนินการรับซื้อลำไยจากผู้ผลิตโดยตรง โดยมีให้พ่อค้าคนกลางเข้ามาทုံมซื้อลำไย เนื่องจากกระทำได้กล่าว โดยเฉพาะการรวมกลุ่มของพ่อค้าคนกลาง ส่งผลกระทบต่อราคาวัตถุดิบ (ลำไยสด) ที่ใช้ในการผลิตให้สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตลำไยอบแห้งของผู้ประกอบการสูงขึ้นตามไปด้วย โดยไม่เป็นที่พอใจที่ภาครัฐได้ประกันราคาไว้ ดังนั้น จึงต้องการให้ภาครัฐเข้ามาดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจังและเร่งด่วน พร้อมทั้งมีการวางนโยบายในระยะยาวและเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น
- 2) รัฐบาลควรสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุนแก่เกษตรกรชาวสวนลำไย รวมทั้งผู้ประกอบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง ให้มีแหล่งเงินทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในช่วงฤดูการผลิต
- 3) ให้รัฐบาลสนับสนุนเงินทุนระยะสั้นมากขึ้น เพื่อให้เกษตรกรไม่ต้องรีบเก็บผลผลิตพร้อมกัน รวมทั้งให้เงินทุนอุดหนุนด้านการอบแห้งลำไยแก่เกษตรกร เพราะช่วยป้องกันมิให้ผลผลิตลำไยล้นตลาด และเกษตรกรสามารถเก็บลำไยไว้รอราคาเมื่อพอใจแล้วจึงนำออกมาจำหน่าย แต่ถ้าเร่งเก็บผลผลิตลำไยพร้อมกัน ยิ่งทำให้ปริมาณลำไยสดล้นตลาดเกินความต้องการ ย่อมทำให้ราคาลำไยสดตกต่ำลงอย่างมาก ขณะที่ผู้บริโภคและโรงงานอบแห้งก็ไม่สามารถบริโภคและผลิตได้ทันด้วยเช่นกัน
- 4) ในด้านการส่งออกกลุ่มผู้ประกอบการเห็นว่า ภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนด้านตลาดส่งออกมากยิ่งขึ้น
- 5) เกษตรกรชาวสวนลำไยที่อบแห้งลำไยเป็นอาชีพเสริม เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการอบแห้งลำไยนั้น ควรพัฒนากรรมวิธีการผลิตลำไยอบแห้งทุกขั้นตอนให้ได้มาตรฐานมากขึ้น ซึ่งนอกจากเกษตรกรจะได้ราคาดีแล้ว ยังช่วยแบ่งเบาภาระให้ผู้ประกอบการอีกทางหนึ่ง และที่สำคัญยังเป็นการส่งเสริมคุณภาพผลิตภัณฑ์ลำไยอบแห้งของประเทศให้ได้มาตรฐาน โดยตรงอีกด้วย